

ประวัติความเป็นมาของตำบลท่าแยก

เดิมนั้นตำบลท่าแยก มีหมู่บ้าน จำนวน ๒๐ หมู่บ้าน ขึ้นอยู่กับตำบลสระแก้ว เมื่อการต่อสู้กันระหว่าง คอมมิวนิสต์จึงได้แยกตำบลออกเป็นตำบลท่าแยก และต่อมาในปี พุทธศักราช ๒๕๒๙ ได้แยกตำบลออกอีกหนึ่งตำบล คือ ตำบลหนองบอน เพื่อให้การปกครองประชาชนได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันตำบล

ท่าแยก มีทั้งหมด ๑๕ หมู่บ้าน ราษฎรส่วนใหญ่ของตำบลท่าแยก อพยพย้ายถิ่นฐานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคต่างๆ บาง ส่วนหนึ่ง เป็นหมู่บ้านตามโครงการพื้นที่ราบเชิงเขา ตามพระราชดำริ จำนวน ๒ หมู่บ้าน

ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลท่าแยก

ตำบลท่าแยก ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร เดินทางโดยรถยนต์ / รถส่วนตัว ผ่านถนนสาย ปางสีดา - สระแก้ว มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๔๒,๘๕๐ ไร่ ประมาณ ๒๒๘.๕๖ ตารางกิโลเมตร มี อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ   จดกับ   เทือกเขาน้อย   อำเภอครบุรี   จังหวัดนครราชสีมา

ทิศใต้   จดกับ   อบต. หนองบอน   อำเภอเมืองสระแก้ว   จังหวัดสระแก้ว

ทิศตะวันออก   จดกับ   อบต.หนองตะเคียนบอน   อำเภอวัฒนานคร   จังหวัดสระแก้ว

ทิศตะวันตก   จดกับ   อบต. โคกปี่ฆ้อง   อำเภอเมืองสระแก้ว   จังหวัดสระแก้ว

มีจำนวนหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๑๕ หมู่บ้าน คือ .

หมู่ที่ ๑ บ้านป่าระกำ

หมู่ที่ ๒ บ้านหอย

หมู่ที่ ๓ บ้านทุ่งแฝก

หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเตียน

หมู่ที่ ๕ บ้านคลองหอย

หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง

หมู่ที่ ๗ บ้านคลองน้ำเขียว

หมู่ที่ ๘ บ้านคลองผักขม

หมู่ที่ ๙ บ้านคลองปลาโต

หมู่ที่ ๑๐ บ้านท่ากะบาก

หมู่ที่ ๑๑ บ้านน้อย

หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม

หมู่ที่ ๑๓ บ้านเนินไฮ

หมู่ที่ ๑๔ บ้านนำล้อม

หมู่ที่ ๑๕ บ้านปางสีดา

สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ทางกายภาพเป็นพื้นที่ที่ราบเชิงเขา พื้นที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มีน้ำตก 1 แห่งคือ อุทยานแห่งชาติปางสีดา และมีอ่างเก็บน้ำท่ากะบาก พื้นที่ลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกของตำบล ในพื้นที่หมู่ที่ ๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๔ และ ๑ จะเป็นที่ราบลุ่ม บางส่วนอยู่ใกล้อุทยานแห่งชาติปางสีดา และ อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก เหมาะสำหรับการพัฒนาการเกษตร และเป็นแหล่งท่องเที่ยว และที่พักผ่อน

สภาพทางเศรษฐกิจ

ราษฎรในตำบลทำแยก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ปลูกมันสำปะหลัง อ้อย ถั่วฝักยาว ยุคาลิปดัส หน่อไม้ไผ่ตรง เป็นรายได้หลักของประชาชน ทรัพยากรในพื้นที่ตำบลทำแยก มีสภาพเป็นภูเขาหรือ พื้นที่ราบสูงเชิงเขา มีป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี จำแนกประเภทที่ดินป่าไม้ถาวร คือ

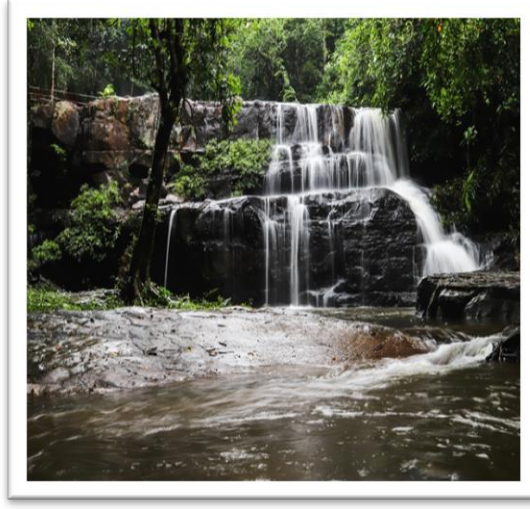
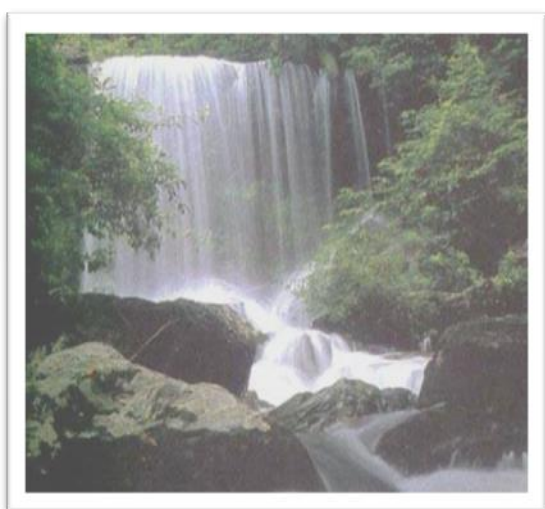
๑.ป่าทำแยก ท้องที่อำเภอเมืองสระแก้ว ประประกาศกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๔ พ.ศ. ๒๕๒๘ เนื้อที่ตามกฎกระทรวงรวม ๓๗,๐๓๑ ไร่ เนื้อที่ตามผลการจำแนก เขตการใช้งานที่ดิน มอบให้ สปก.๓๔,๐๒๕ ไร่ เหลือเนื้อที่ ๒,๔๕๐ ไร่

๒.อุทยานแห่งชาติปางสีดา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗ ตำบลทำแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว สภาพป่าดิบชื้น ป่าดิบเขา ป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง และป่าทุ่งหญ้า ยังคงความสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ ไม้นานาชนิด ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของธารน้ำมากมาย อาทิ ห้วยโขมง ห้วยน้ำเย็น ห้วยพระปรัง ห้วยพลับพลึง ก่อนจะไหลลงสู่แม่น้ำบางปะกง หรือแม่น้ำปราจีน อุทยานแห่งชาติปางสีดา ยังมีสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวและการเข้าค่ายพักแรม ต่างๆ สนใจติดต่อที่ อุทยานแห่งชาติปางสีดา

๑. น้ำตกผาตะเคียน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติปางสีดา ประมาณ ๓ กิโลเมตร โดยการเดินทางขึ้นสู่น้ำตกจะมีเนินดวนแมกไม้หนาทึบ เป็นน้ำตกชั้นสุดท้าย อยู่ในสายเดียวกับน้ำตกปางสีดา ตกลงมาจากหน้าผาสูงประมาณ ๑๐ เมตร ในหน้าน้ำหลาก สายน้ำจะมีความรุนแรง ดังก้อง ละอองน้ำฟุ้งกระจายทั่วบริเวณ

๑. น้ำตกท่ากะบาก อยู่ใกล้อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก มีน้ำตก ๗ ชั้น แต่ละชั้นห่าง ประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ เมตร เบื้องล่างของแต่ละชั้นเป็นแอ่งน้ำสามารถลงเล่นได้

๑. น้ำตกแควมะค่า เป็นสถานที่อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ปางสีดา ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๔๐ แล้วเดินทางเท้าประมาณ ๖ กิโลเมตร น้ำตกตั้งตัวจากหน้าผาสูง ประมาณ ๗๐ เมตร และยังมีน้ำตกอีก ๔ แห่ง คือ น้ำตกไทรน้อย น้ำตกลานหินใหญ่ น้ำตกสวนมัน สวนทอง น้ำตกม่านธारा ในบริเวณใกล้เคียง

ภาพการเสด็จพระราชดำเนิน

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองท่ากะบาก ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง
จังหวัดสระแก้ว

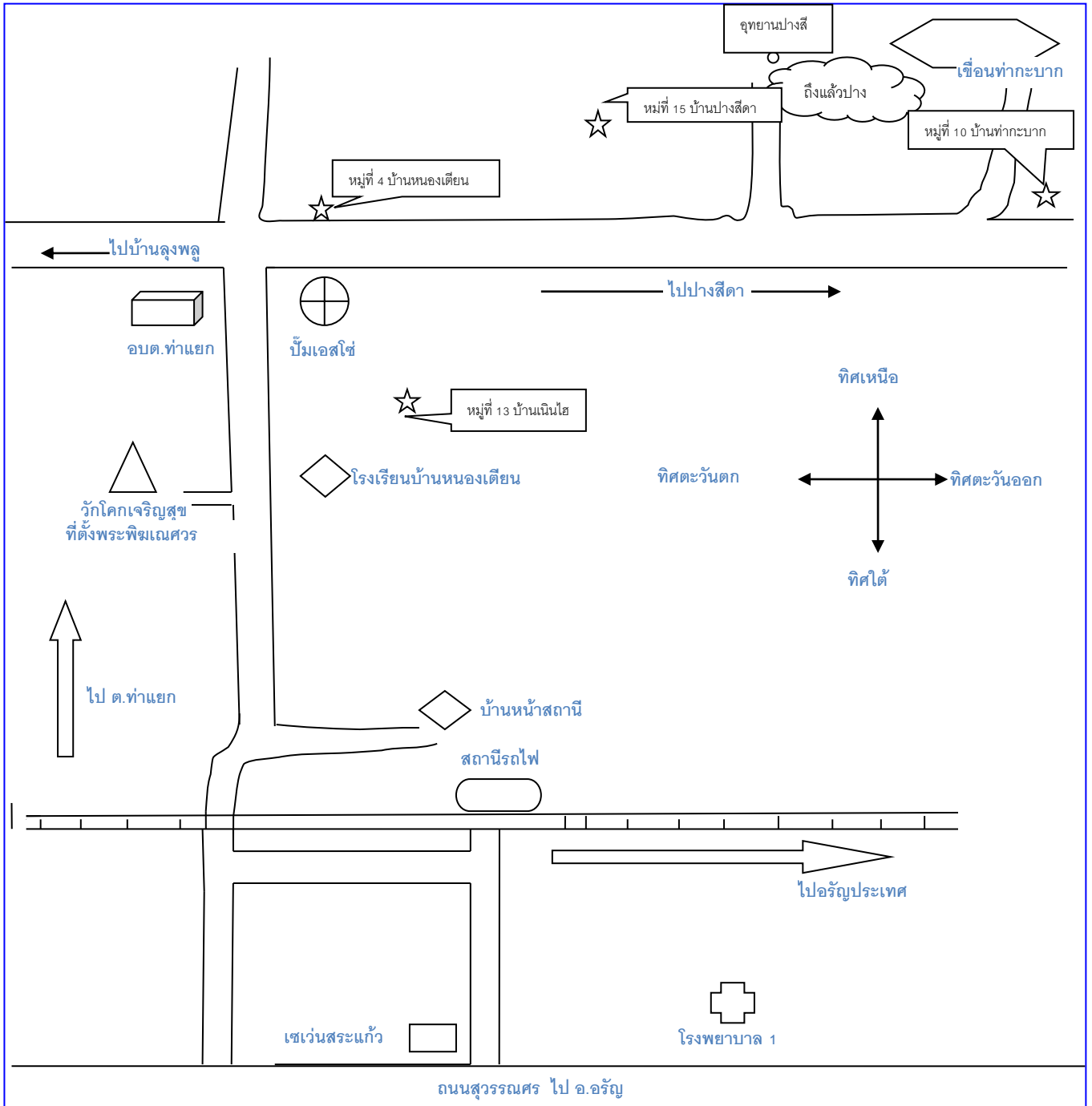

อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก

ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

แผนที่แหล่งท่องเที่ยว ต.ท่าแขก

แผนการปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูลนิทาน ตำนานพื้นบ้าน

งาน	วิธีการ และสถานที่	เวลา	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
ประชุมคณะทำงาน จัดเก็บข้อมูลนิทาน ตำนานพื้นบ้าน	เชิญคณะทำงานในระดับ ตำบลประชุมชี้แจง และ จัดทำแผนปฏิบัติการ จัดเก็บข้อมูลนิทาน ตำนานพื้นบ้านฯ	๑ มิถุนายน ๒๕๖๕	- นางสาวภณิษา นิกุลรัมย์ นักวิชาการศึกษา - คณะทำงานฯ	
ลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูล/ ตำนานพื้นบ้าน	ลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลเอกสาร การสืบค้น การสอบถามผู้นำ ชุมชน / ผู้นำหมู่บ้าน ปราชญ์ ชาวบ้าน ภูปัญญาชาวบ้าน หรือผู้รู้	๒-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕	- คณะทำงานฯ	
รวบรวมข้อมูล และ ทำรูปเล่ม / เอกสาร	รวบรวมข้อมูล และจัดทำ รูปเล่ม / เอกสารรายงาน	๒๖ -๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕	- คณะทำงานฯ	
รายงานผลการทำงาน	ส่งรายงาน	๑ สิงหาคม ๒๕๖๕	- คณะทำงานฯ	

ประวัติความเป็นมาของพระพิฆเนศวร

ประวัติความเป็นมา

ตำนานพระพิฆเนศวร

ย้อนหลังกลับไปราวประมาณ ๑๕๐๐ - ๑๗๐๐ ปี ที่ผ่านมายุคสมัยขอมเรื่องอำนาจ มีอิทธิพล

แผ่ขยายไปยังดินแดนประเทศไทย ในปัจจุบันการแผ่ขยายอำนาจมานั้น ยังได้นำเอา ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ต่างๆเข้ามาด้วย เช่น สิทธิความเชื่อ ในองค์เทพเจ้า รวมถึงองค์พระพิฆเนศวร เทพเจ้าแห่งความสำเร็จ ทำให้เป็นที่นับ ถูกรักโดยทั่วไป และได้สร้างองค์เทวรูปขึ้นโดยวัสดุต่างๆบ้างก็ทำจากโลหะ บ้างก็ทำได้โดยการ แกะสลัก บ้างก็ทำ จากหินตามความเชื่อของแต่ละปางไป จังหวัดสระแก้วโดยตำบลท่าแยก ได้สันนิษฐานว่าตำบล ท่าแยก น่าจะเป็น อีกหนึ่งหมู่บ้านที่มีความเชื่อ และเคารพนับถือบูชาองค์พระพิฆเนศวร และได้รับอิทธิพลของขอม สมัยนั้นได้มีเรื่องเล่า กันว่า จุดที่พบองค์เทวรูปแกะสลักหินทรายรูปพระพิฆเนศวร ทั้ง ๒ องค์นี้ ในอดีตอาจเป็นวิหาร หรือสถานที่สำหรับ ทำพิธีสักการบูชา องค์พระพิฆเนศวรก็เป็นได้ ทำให้สถานแห่งนี้เป็นที่เคารพบูชาของบุคคลในสมัยนั้น ต่อมาขอมได้เสื่อม อำนาจลง จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของผู้เป็นใหญ่ในยุคสมัยนั้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิประเทศ ผู้คนอพยพ ย้ายถิ่นฐานที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดการพังทลาย ชำรุดเสียหายลง และจากภูมิอากาศ ภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลง ไปจึงทำให้เกิดการทับถมเรื่อยมาตามกาลเวลา จนมาถึงในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญมากขึ้นเรื่อยๆ ตามสภาพของการ พัฒนาทางสังคมและส่วนการปกครองมีการย้ายถิ่นฐานกลับมาอยู่ เพื่อดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพด้านต่างๆโดยยึดอาชีพ เกษตรกรรมเป็นหลักในการหาเลี้ยงชีพและครอบครัว เช่น ทำสวน ทำนา ทำไร่ ตามพื้นสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมของแต่ละครอบครัว เมื่อถึง ฤดูกาล ทำนา ชาวบ้านต้องเตรียมความพร้อม ของที่ดินสำหรับ การทำนา อยู่มาวันหนึ่ง ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ มีเด็กชาย ๕ คน อายุ ปี ประกอบด้วย เด็กชายอาทิตย์ สอนประไพ เด็กชายประจวบ คำหาด เด็กชายโฆษิต คำหาด เด็กชายพิทักษ์ เรืองรงค์ และเด็กชายกฤษณะ พิกุลทอง ทั้งหมดเป็นคนบ้านเนินไฮหมู่ที่ ๑๓ ได้ชวนกันไปดักหนูบริเวณทุ่งนาในช่วงเวลาบ่าย เด็กทั้ง ๕ คน ได้เดินออกมาจาก หมู่บ้านจนมาถึงบริเวณที่นาของนายตัน สุภราช ขณะเดินไปตามท้องนา นั้น เด็กชายอาทิตย์ สอนประไพ ได้เดินไป

สะดุดวัตถุอะไรบางอย่างที่มีลักษณะแข็งแล้วหันมามองด้วยความสงสัย แต่ไม่ได้เอ๊ะใจอะไรและไม่ได้บอกให้ใครรู้ได้
 แต่เก็บความสงสัยไว้คนเดียว ในขณะที่เพื่อนๆไม่มีใครล่วงรู้เลยว่าเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และยังคงเดินไปพร้อมๆกัน
 ตามประสาของเด็กที่ได้ออกจากบ้านมาเพื่อหาอาหาร ในการเลี้ยงชีพอย่างสนุกสนาน ตอนเย็นเด็กชายทั้ง ๕ คน
 ได้แยกย้ายกลับบ้าน พร้อมนำอาหารที่หามาได้นำไปให้ครอบครัวเป็นความภาคภูมิใจกับการออกล่าเหยื่อในครั้งนี้
 เด็กชายอาทิตย์ สอนประไพ ยังคงเก็บความสงสัยกับวัตถุที่เขาได้เดินไปเหยียบและสะดุด พร้อมเห็นแสงสีเขียวเปล่ง
 ออกมา ๒ ดวง ซึ่งออกจากวัตถุที่ได้เหยียบสะดุด ทั้งกลัวและสงสัยว่าเป็นอะไร และอีก ๑ วันต่อมา เด็กชายอาทิตย์
 สอนประไพ ได้นำสิ่งที่ตนเองได้สงสัยและพบเห็นแสงสีเขียวเล่าให้เพื่อนๆทั้ง ๔ คนฟัง พร้อมอยากรู้อันตรายที่วัตถุนั้นเป็นอะไร
 กันแน่และได้ชวนเพื่อนๆไปดูพร้อมๆกันแล้วจะออกไปดูกันอีกเช่นเคย เมื่อเด็กชายทั้ง ๕ เดินทางมาถึงบริเวณท้องนา
 ก็เห็นเป็นลักษณะคล้ายเคียวร้าง ซึ่งมีลักษณะแข็งคล้ายหินและมีรอยหักจึงได้ปรึกษากันกับเพื่อนๆว่าจะทำอย่างไรกันดี
 ซึ่งทุกคนลงความคิดเห็นกันว่าขุดดูอยากรู้อันตรายที่วัตถุเป็นอะไร จึงช่วยกันขุด อุปกรณ์ที่ใช้ขุดก็คือไม้ดักหนูและมีด กระทั่งและแซะ
 และขุดไปเรื่อยๆ ขุดโดยไม่มีความคิดเห็นน้อยเพราะสนุกอยากรู้อันตรายที่วัตถุเป็นอะไร ใช้เวลานานมาก จนขุดได้ประมาณ ครึ่งองค์
 ก็พบ อีกองค์หนึ่ง ยิ่งสร้างความแปลกประหลาดที่วัตถุเป็นอะไร อีกอย่างเริ่มค้ำมากแล้ว จึงได้ชวนกันกลับบ้านก่อน พร้อม
 ตกลงกันว่าวันพรุ่งนี้จะมาขุดกันใหม่ เมื่อกลับมาถึงบ้าน เด็กชายฤกษ์ พิภพทอง ได้เล่าเหตุการณ์ต่างๆให้บิดาฟัง
 คือนาย สุวรรณ พิภพทอง ในเวลาเดียวกัน เด็กชายพิทักษ์ เรืองรงค์ ก็ได้เล่าเหตุการณ์ให้นายประทีป เรืองรงค์
 ซึ่งเป็นบิดาฟังเช่นกัน และทั้งหมดก็ได้ไปดูบริเวณท้องนาพร้อมช่วยกันขุดไปจนได้พบองค์พระพิฆเนศวร จำนวน ๒ องค์
 แต่ไม่สามารถยกองค์พระพิฆเนศวร ขึ้นมาจากดินได้ นาย สุวรรณ พิภพทอง ซึ่งพอจะมีความรอบรู้ทางด้านวิชา คาถา
 ต่างๆบ้างจึงได้ จุดธูปเพื่ออันเชิญองค์พระพิฆเนศวร จำนวน ๒ องค์ ขึ้นจากพื้นดินเพื่อประทับองค์ข้างบนพร้อม
 อัญเชิญเก็บไว้ที่บ้านก่อน โดยใส่รถ กระบะสีเขียว ทะเบียน ๓๒๕๕ ปราจีนบุรี เพื่อนำองค์พระพิฆเนศวร จำนวน ๒ องค์
 มาไว้ที่บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเตียนในสมัยนั้น จึงได้แจ้งให้ นายบุญชู ดัดงาม กำนันตำบลท่าแยก
 ได้ทราบพร้อมได้ไปตรวจสอบ และได้ปรึกษากันว่าและปรึกษารือกันว่าจะทำอย่างไรทุกคนลงความคิดเห็นว่าสิ่ง
 ศักดิ์สิทธิ์ควรจะนำไว้ที่วัดโคกเจริญสุขจะดีที่สุด หลังจากนั้นชาวบ้านในหมู่บ้านได้ทราบข่าวและแห่กันมาดูพร้อมได้

สักการะบูชากราบไหว้ พร้อมได้ประสานและบอกกล่าวพระอิทธิฤทธิ์ ปุณฺณนาโค เจ้าอาวาสเจริญสุขว่าจะนำองค์พระพิฆเนศวร จำนวน ๒ องค์มาไว้ที่วัดพร้อมมีชาวบ้านมาดูแลช่วยกันทำความสะอาด ล้างคราบดินออกหมด พร้อมให้ชาวบ้านได้ทำการสักการะบูชาตามความเชื่อและเคารพนับถือของแต่ละบุคคล พร้อมได้แจ้งให้อำเภอ จังหวัด ทราบและติดต่อให้ทางกรมศิลปากร มาตรวจสอบดู จากการตรวจสอบของกรมศิลปากรได้ข้อสรุปดังนี้

องค์พระพิฆเนศวร ทำมาจากหินทรายในสมัยทราวดี องค์แรก ซึ่งเป็นองค์เล็กมีอายุ ๑,๙๐๐ ปี ขึ้นไป องค์ที่สอง ซึ่งเป็นองค์ใหญ่มีอายุประมาณ ๑,๗๐๐ ปี ขึ้นไป เป็นพระพิฆเนศวร ปางประทานพร ในมือถือแก้วสารพัดนึกซึ่งเป็นปางที่หาได้ยากในประเทศไทยทั่วไปเพราะเป็นพระพิฆเนศวร สองกร และเป็นพระพิฆเนศวรที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ในวันที่ขุดพบพบองค์พระพิฆเนศวร ว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์ยิ่ง ในวันที่ได้ทำพิธีบวงสรวงและขออัญเชิญพระพิฆเนศวร นั้น อากาศที่เคยร้อนอบอ้าว แสงแดดที่เคยสว่างจ้า กลับถูกแทนที่ด้วยอากาศเย็นสบาย ครีမ်ด้วยเมฆ แดดที่สว่างจ้าได้หายไปคล้ายร่มเงา ดุจผู้ใดใช้ร่มขนาดใหญ่กางกั้นแสงแดดนั้นไว้ให้ร่มเย็นจน เมื่อประกอบพิธีพิธีบวงสรวงและขออัญเชิญพระพิฆเนศวร ทำให้สามารถยกขึ้นมาได้อย่างน่าอัศจรรย์ยิ่งนัก

จึงเป็นที่กล่าวขานรำลือกันว่ามีปาฏิหาริย์และมีอภินิหารมากจึงมีเคารพผู้เลื่อมใสศรัทธามากกราบสักการะบูชาเป็นจำนวนมากโดยทั่วไปมีประชาชนมากราบไหว้สักการะบูชา เพื่อขอพรจากพระพิฆเนศวรเป็นจำนวนมาก

เครื่องสักการบูชา นิยมใช้ผลไม้ เช่น อ้อย มะพร้าวอ่อน นม กลัวย่น้ำหว่า น้ำแดง พร้อมจตุรปู ๙ ดอก

แก๊บน ๑๖ ดอก และดอกไม้ธูปเทียนดอกดาวเรือง

ปัจจุบันมีพิธีไหว้ครู ครอบครู บวงสรวง องค์พระพิฆเนศวร จะจัดภายในเดือน มีนาคม ของทุกปี

และวันที่ ๑๔ เมษายน จะมีการอัญเชิญ พระพิฆเนศวร ลงมาประดิษฐานให้คนมากราบสักการะบูชา ขอพรประจำปีซึ่งภายในงานพิธีไหว้ครู ครอบครู บวงสรวง องค์พระพิฆเนศวร

วันแรก จะมีพิธีการทางสงฆ์ การเจริญพระพุทธมนต์ สวด ธรรมจักรปวัตน์สูตรทำบุญอุทิศส่วนกุศล ปลุกเสกวัตถุมงคล องค์พระพิฆเนศวร พิธีบวงสรวง

วันที่ สอง พิธีบูชาองค์พระพิฆเนศวรและพิธีครอบครุ ให่วัสดุ ยกชั้นครุ

ปัจจุบัน พระพิฆเนศวรประดิษฐานอยู่วัดโคกเจริญสุข หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว โดยมีพระอธิการประเสริฐ ปณณนาโค เจ้าอาวาสวัดเป็นผู้ดูแล

ที่บ้านเนินไฮ หมู่ที่ ๑๓ ได้มีการชุดพบองค์พระพิฆเนศวร จำนวน ๒ องค์ เมื่อวันที่ ไม่ปรากฏแน่ชัด ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ บริเวณในเขตที่นาของนายสุวรรณ พิกุลทอง โดยครั้งแรกของการพบเจอคือ เด็กชายในหมู่บ้านเนินไฮ ได้เดินทางไปตามท้องนาเพื่อออกไปหาอาหาร ปรากฏว่าเมื่อมาถึงบริเวณพื้นที่นาของ นายสุวรรณ พิกุลทอง โดยเด็กชายผู้นั้น ได้เดินสะดุดและเตะที่เศียรของพระพิฆเนศวร ล้มลง เด็กชายเห็นมี รูปร่างแปลกๆจึงได้วิ่งมาบอกชาวบ้านในละแวกนั้นทราบ เมื่อชาวบ้านได้มาพบจึงได้แจ้งให้ นายบุญชู ดัดงาม กำนันตำบลท่าแยก ได้ทราบพร้อมได้ไปตรวจสอบ และได้ปรึกษาดตกลงกันว่า จะอัญเชิญย้ายพระพิฆเนศวร ไปที่บ้านของนายสุวรรณ พิกุล เนื่องจากเป็นเจ้าของพื้นที่ แต่ปรากฏว่าชาวบ้านช่วยกันยกยังไม่ขึ้น จึงได้ปรึกษาและทำพิธีบวงสรวงและขออัญเชิญพระพิฆเนศวร มาประทับไว้ที่วัดโคกเจริญสุข ตำบลท่าแยก ทำให้สามารถยกขึ้นมาได้อย่างน่าอัศจรรย์ยิ่งนักจึงเป็นที่กล่าวขานว่าลือกันว่ามีความปาฏิหาริย์และมีมือนิหารมากจึงมี เคารพผู้เลื่อมใสศรัทธามากกราบสักการบูชาเป็นจำนวนมากและทางกรมศิลปกรได้มาตรวจสอบ องค์พระพิฆเนศวร ปรากฏให้ทราบว่า องค์พระพิฆเนศวร ทำมาจากหินทรายในสมัยทวารวดี องค์แรก ซึ่งเป็นองค์เล็กมีอายุ ๑,๗๐๐ ปี ขึ้นไป องค์ที่สอง ซึ่งเป็นองค์ใหญ่มีอายุประมาณ ๑,๗๐๐ ปี ขึ้นไป เป็นพระพิฆเนศวร ปางประทานพร ในมือถือแก้ว สารพัดนึกซึ่งเป็นปางที่หาได้ยาก ในประเทศไทยทั่วไปเพราะเป็นพระพิฆเนศวร สองกร และเป็นพระพิฆเนศวร ที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย โดยทั่วไปมีประชาชนมากกราบไหว้สักการบูชา เพื่อขอพรจากพระพิฆเนศวร เป็นจำนวนมาก เครื่องสักการบูชา นิยมใช้ผลไม้ เช่น อ้อย มะพร้าวอ่อน นม ก๋วยน้ำหว่า น้ำแดง

พร้อมจุดธูป ๙ ดอก แกบ้น ๑๖ ดอก และดอกไม้ธูปเทียน ใช้ดอกดาวเรือง เพื่อบูชาพระพิฆเนศว

ปัจจุบันมีพิธีให่วัสดุ ครอบครุ บวงสรวง องค์พระพิฆเนศวร จะจัดภายในเดือน มีนาคม ของทุกปี และวันที่ ๑๔ เมษายน จะมีการอัญเชิญ พระพิฆเนศวร ลงมาประดิษฐานให้คนมากกราบสักการบูชา

ขอพรประจำปีซึ่งภายในงานพิธีไหว้ครู ครอบครู บวงสรวง องค์พระพิฆเนศวร

วันแรก จะมีพิธีการทางสงฆ์ การเจริญพระพุทธมนต์ สวด ธรรมจักรปวัตน์สูตรทำบุญอุทิศส่วนกุศล

มงคล องค์พระพิฆเนศวร พิธีบวงสรวง

วันที่ สอง พิธีบูชาองค์พระพิฆเนศวรและพิธีครอบครู ไหว้ครู ยกขันธุ์ครูปัจจุบัน พระพิฆเนศวร

ประดิษฐานที่วัดโคกเจริญสุข หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

โดยมีพระครูประเสริฐ ปณณนาโค เจ้าอาวาสวัดเป็นผู้ดูแล

ที่ประดิษฐานขององค์พระพิฆเนศวร ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ณ วัดโคกเจริญ(โคกอีหลง) หรือหมู่บ้านหนองเตียน เดิมทีหมู่บ้านแห่งนี้เป็นป่าทึบ มีแต่ต้นไม้ขนาดใหญ่และ

ไม้นานาพันธุ์ จะมีกอพง กอเขม บ้างเป็นบางแห่ง ภูมิประเทศเป็นที่ลุ่มและที่เนิน ต่อมาก็มียอดลากซุงเข้าไปตัดไม้

ในป่า ส่งไปที่โรงเลื่อย จึงมีทางเข้าไปในที่แห่งนี้ได้ หลังจากนั้นคนงานที่ไปตัดไม้ซุง ก็ไปบอกเล่าให้พี่น้องฟังว่าไป

เจอป่าใหญ่กว้างมากเหมาะสำหรับเป็นที่ทำนาทำไร่ เป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ คนเหล่านั้นจึงไปดู

และเห็นว่าเป็นที่ที่เหมาะสมอยู่อาศัย ดินดี ก็เลยจับจองเอาเป็นที่ดินของตนเอง หลังจากนั้นก็ย้ายครอบครัวจากที่เดิม

ไปทำไร่ทำนา ในที่ดินนั้นตลอดมา

ต่อมาเมื่อป่าเริ่มเตียนลง การทำไร่ข้าวก็ทำไม่ได้ ชาวบ้านจึงเปลี่ยนจากการทำไร่ทำนา แต่การทำนานั้น

จะต้องช่วยกันลากไถจึงจะทำนาได้คนกลุ่มนั้นก็มิ พอไฟ ฆ้องแสง เป็นหัวหน้าหมู่บ้าน จึงเดินทางออกจากบ้าน

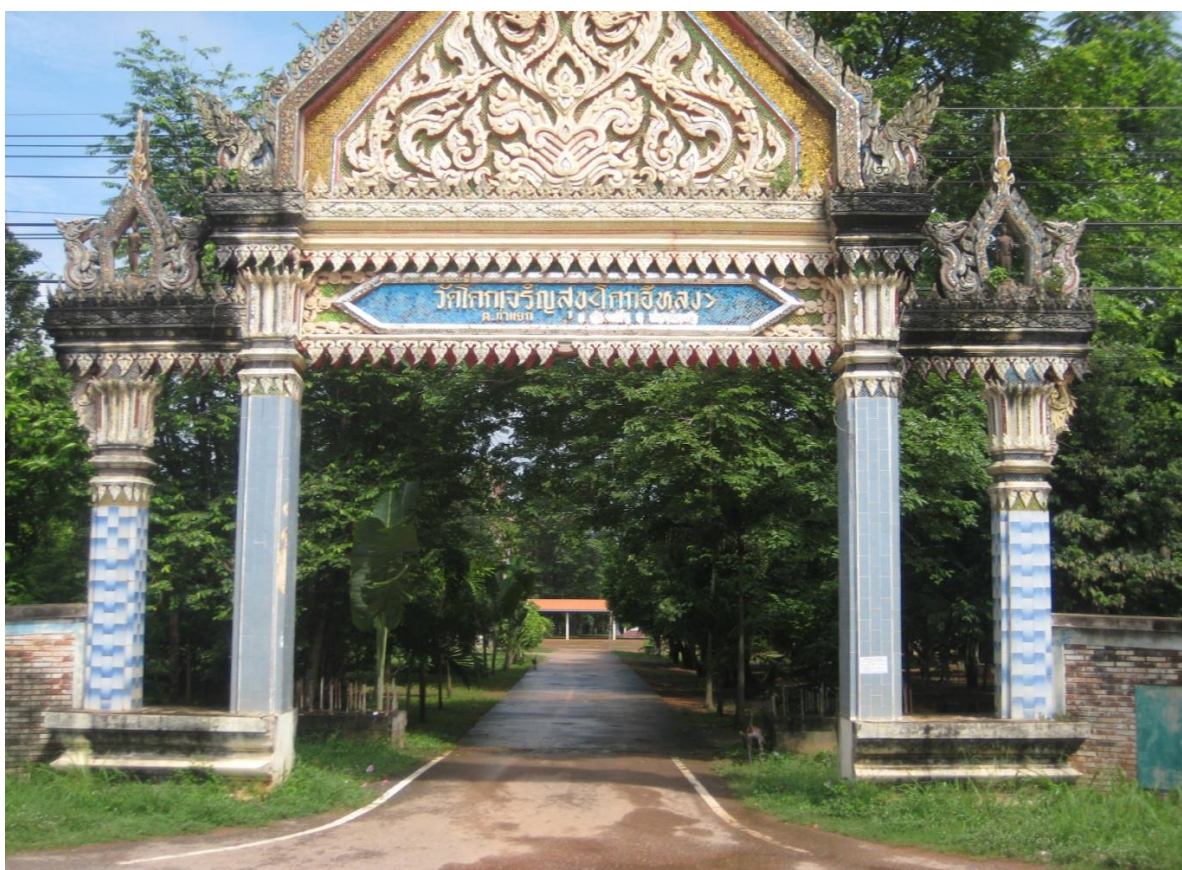
ด้วยการเดินเท้าไปหาซื้อควายในหมู่บ้านอื่น ซึ่งห่างกันเป็นสิบกิโลเมตร เมื่อหาซื้อควายได้ จึงจูงควายมา

ควายตัวนั้นเป็นควายตัวเมีย ชื่อ หลง เมื่อกลับถึงบ้านจึงได้ทำคอกให้ควายอยู่

อยู่มาวันหนึ่งควายชื่อหลง เจ้าของได้ปล่อยออกไปกินหญ้าตามปกติ วันนั้นเจ้าหลงกินหญ้าเดินเพลินไป

หน่อย จนไปถึงโคกซึ่งห่างจากหมู่บ้านพอสมควร เลยถูกเสื่อซึ่งอาศัยในป่าใกล้ๆ แถวนั้นนั้นกัดตายอยู่ที่โคกนั้น

เจ้าของควายและเพื่อนบ้าน จึงขนานนามโคกนั้นว่า โคกอีหลง จนถึงปัจจุบันนี้

วัดโคกเจริญสุข (โคกอีหล่ง)

วัดโคกเจริญสุข (โคกอีหล่ง) ที่ประดิษฐานของ พระพิฆเนศวร ในปัจจุบัน ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าแยก

อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองสระแก้ว ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้าม

โรงเรียนบ้านหนองเตียน ติดกับสถานีตำรวจภูธรโคกอีหล่ง (หลังเก่า) และโรงพยาบาลสุขภาพตำบลท่าแยก

ศาลเจ้าพ่อหนองเตียน

เจ้าพ่อหนองเตียน

๑. ด้านพิพิธภัณฑ์ชุมชน พระพิฆเนศวร

(แหล่งรวบรวมมรดกทางวัฒนธรรม)

เป็นแหล่งรวบรวมและจัดแสดงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหมู่บ้าน ท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ผู้ทรงภูมิปัญญา

บรรพบุรุษ เครื่องมือ ประวัติ ความเป็นมาการดำรงชีพ การทำงานหากินของผู้คนในละแวกท้องถิ่น เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล และแสดงมรดกทางวัฒนธรรม วัตถุสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ของท้องถิ่น

ด้านพิพิธภัณฑ์ชุมชน

๑. จัดให้มีคณะกรรมการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านขึ้น และมีการจัดประชุมวางแผนการดำเนินงานการเตรียมการด้านต่างๆ เช่น การกำหนดเนื้อหา การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ การจัดหาวัตถุสิ่งของเครื่องมือ เครื่องใช้ และศิลปวัตถุ ที่จะนำมาจัดแสดง การจัดสถานที่ การแสวงหาความรู้ทางวิชาการในการจัดพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
๒. มีการการเก็บรวบรวม ศิลปะวัตถุ หรือโบราณวัตถุประเภทต่างๆที่บ่งบอกถึงการดำเนินวิถีชีวิตประจำวันของกลุ่มชนในท้องถิ่น ประวัติความเป็นมาสภาพทางแวดล้อม สภาพทางธรรมชาติ และพัฒนาการชุมชนในท้องถิ่น ประวัติความเป็นมา สภาพทางแวดล้อมทางธรรมชาติ และการพัฒนาการของชุมชน
๓. จัดทำทะเบียนวัตถุสิ่งของและจัดเก็บอย่างเป็นระบบและปลอดภัย เพื่อรักษาและจัดเตรียมไว้สำหรับนำไปจัดแสดงในโอกาสต่อไปที่มีความพร้อมของอาคารสถานที่ที่แล้ว
๔. จัดหาสถานที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของชุมชนที่เป็นที่สาธารณะ ที่อยู่ในชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก มีพื้นที่บริเวณกว้างพอสมควร เพื่อสะดวก การใช้สอยและการปรับขยายขนาดพื้นที่ในอนาคต
๕. ขอความร่วมมือช่างท้องถิ่นออกแบบอาคารสถานที่สำหรับจัดเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุศิลปะที่จะจัดแสดง ตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่นั้น
๖. ส่งเสริมให้เดินทางไปศึกษาเรียน ฝึกความชำนาญทางด้านการจัดตั้ง การบริการและการบริหารจัดการ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

๗. มีหนังสือ เอกสารให้ความรู้ในเรื่องที่น่าสนใจ มีการการจัดแสดงผลงาน เช่น มีป้ายคำอธิบายที่ชัดเจน มีหนังสือ เอกสารที่สามารถให้ความรู้ในเรื่องที่น่าสนใจ มีการเนื้อหาติดคำอธิบายในของหรือวัตถุแต่ละอย่าง ที่นำมา จัดแสดงเพื่อให้คนมาชมแล้วมีความเข้าใจ หากเป็นไปได้ ควรจัดให้มีโฮสต์คานูปรกรณ์ช่วยอธิบายด้วย
๘. เปิดบริการ ด้วยการต้อนรับผู้เข้ามาชมอย่างอบอุ่นเป็นกันเองและประทับใจ เช่น ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยว

กับการเข้าชมที่ชัดเจน อย่าทำความรำคาญเล็กๆน้อยๆ ให้แก่ผู้เข้าชม พยายามใช้อัตยาศัย ให้เขาารู้สึกอบอุ่น
ได้ความรู้และกลับมาชมกิจการของเราอีกในวันข้างหน้า

๙. การบำรุงรักษาสภาพพิพิธภัณฑ์บ้านให้สะอาด เรียบร้อย รักษาสภาพของบริเวณอาคาร ห้องแสดง

ตลอดจนต้นไม้ประดับ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ

๑๐. จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนในพื้นที่ให้เข้ามาใช้บริการพิพิธภัณฑ์
พื้นบ้านอย่างคุ้มค่า

๑๑. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่และแนะนำพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านให้บุคคลกลุ่มเป้าหมาย เช่น ครู

นักเรียนทุกระดับเยาวชน นักท่องเที่ยว ข้าราชการทุกสังกัด ในพื้นที่ เป็นต้น ให้อัปเดตและเข้าร่วมจัด

กิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ในฐานะที่ทุกคนเป็นเจ้าของ

(ภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะความสามารถ ที่เป็นองค์
รวมทั้งหมดของคนไทย อันเกิดจากการสะสม องค์ความรู้รวมทุกด้าน ที่ผ่านกระบวนการสืบทอด ปรับปรุง พัฒนาและเลือก
มาแล้วเป็นอย่างดี ในการสร้างผลงาน แก้ปัญหา แลพัฒนาวิถี ชีวิตของคนไทย อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

กิจกรรมนี้เป็นการสำรวจ และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จัดทำเนียบ ประวัติ
และผลงานของภูมิปัญญาทุกสาขา ในชุมชนให้เป็นระบบ ทั้งในรูปของเอกสาร สื่อ อิเลคโทรนิค เพื่อใช้เป็นข้อมูล
ในการสืบค้น ศึกษาเรียนรู้ ให้คำปรึกษา และให้สัมภาษณ์ แก่ผู้สนใจในชุมชน มีการประสานงานด้านภูมิปัญญา
ท้องถิ่น พิธีกรรมท้องถิ่นที่ถูกต้อง เหมาะสม เป็นต้น และใช้เป็นฐานข้อมูลหลัก ในการนำไปใช้ เกิดประโยชน์ต่อ
ชุมชนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจ

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

ภูมิปัญญาท้องถิ่น และร่วมมือกันสำรวจ รวบรวม รายชื่อ ประวัติ และผลงานผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้รู้
และเก่ง เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของท้องถิ่น เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพ ที่
หลากหลายมานาน

๒. เชิญผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สำรวจไว้แล้ว ให้ได้มาประชุมพบปะปรึกษาหารือ หาแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม แนวทางการถ่ายทอดความรู้ แก่สถานศึกษา สถานศึกษา ชุมชน และผู้สนใจทั่วไปเป็นระยะ ตลอดทั้งนัดหมายเวลา และสถานที่ จัดการแสดงผลงานของแต่ละคนในบ้าน หรือพื้นที่บ้านของตนเอง

๓. สนับสนุนส่งเสริม และขอความร่วมมือ ผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกท่าน ให้ได้ถ่ายทอดความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน โดยเชิญชวนลูกหลาน เด็ก และเยาวชน ครู อาจารย์ ประชาชน นักวิชาการและผู้นำท้องถิ่น ที่สนใจเข้ามาประชุมรับฟังด้วย โดยบันทึกภาพ และเสียง และเผยแพร่ในศูนย์ความรู้และห้องสมุดชุมชนด้วย

๔. สนับสนุนให้สมาชิก ของกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ร่วมคิด ร่วมดำเนิน การตามภารกิจหน้าที่ ของตน และของกลุ่ม ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลที่เกิดจากการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นกรณี ตัวอย่างการดำเนินงาน ด้านอื่นในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

๕. สนับสนุนให้เกิดการรวมตัวเป็น “ภูมิปัญญาท้องถิ่น ” และผลักดันให้เกิดกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เช่น ประชุมพบปะ ปรึกษาหาทางถ่ายทอดความรู้ แก่สถานศึกษา สถานศึกษา ชุมชน และผู้สนใจทั่วไปเป็นระยะ ตลอดทั้งนัดหมายเวลา และสถานที่ จัดการแสดงผลของแต่ละคนในบ้านเรือน หรือในบริเวณบ้านหรือแหล่งผลิตผลงานของแต่ละท่าน

๖. ขอความร่วมมืออนุเคราะห์ให้แต่ละท่านรับภารกิจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะแนวทาง การดำเนินวิถีชีวิต ของผู้คนในชุมชนเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา ในด้านของท่าน

๗. ส่งเสริมสมาชิกกลุ่ม ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เดินทางไปศึกษา เรียนรู้และแลกเปลี่ยน ความรู้ และประสบการณ์กับกลุ่มชุมชนอื่น เพื่อช่วยเติมเสริมสร้างประสบการณ์ ให้งอกเงยเพิ่มมากขึ้นเป็นการพัฒนาความ สามารถ เพิ่มความเข้มแข็งของชุมชน

๘. ส่งเสริมสนับสนุน สมาชิกกลุ่มทุกคนให้ได้เดินทางออกไปศึกษาเรียนรู้ และแสวงหา ประสบการณ์นอกชุมชน เพื่อต่อเติมเสริมสร้างประสบการณ์ ให้งอกเงยเพิ่มมากขึ้น เพื่อหวังให้กลับมาถ่ายทอด พัฒนา และเสริมสร้างความเก่ง ความกล้า และความรู้ในวงกว้างของบุคคลในชุมชน ดังต่อไปนี้

หมอสมนไพร

หมู่ที่ 12 บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแขก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

หมู่ที่ 12 บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

การทำหมูลุม หมู่ที่ 10 บ้านท่ากะบาก ตำบลท่าแยก อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

(หมอต้าแย)

หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ตำบลท่าแย อำเภอมือง จังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นางสาวละออง ชุนทอง อายุ ๕๓ ปี ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๒๖๓ หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ตำบลท่าแย อำเภอมืองสระแก้ว เป็นหมอต้าแย ได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้มาจากสามี คือนายจำลอง ชุนทอง ปัจจุบัน อายุ ๕๖ ปี (ยังมีชีวิตอยู่)

(หมอทรงเจ้า)

หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ตำบลท่าแย อำเภอมือง จังหวัดสระแก้ว นายจันทิ ชัยเจริญ

อายุ ๕๘ ปี อยู่บ้านคลองศรีเมือง หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าแย อำเภอมือง จังหวัดสระแก้ว เดิมเป็นคนอำเภอนาดิ จังหวัดปราจีนบุรี มีพี่น้องร่วมบิดา-มารดา ด้วยกัน ๙ คน เป็นบุตรคนโต อพยพมาอยู่ที่จังหวัดสระแก้วพร้อมบิดา มารดาตั้งแต่อายุ ๒ ขวบ สมรสกับนางเฉลิม ชัยเจริญ มีบุตรธิดาด้วยกัน ๒ คน อาชีพปัจจุบันทำนา ทำสวน และได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเข้าทรงเพื่อรักษาโรคภัยต่าง และเป็นพี่เลี้ยงให้กับชาวบ้านตามความเชื่อและความศรัทธา ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ (ไม่ระบุว่าเป็นใคร) สามารถดูของหายได้ ดูความเจ็บป่วย

(การจักรสาน)

หมู่ที่ ๑๐ บ้านท่ากะบาก ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

๑ นายจันทร์ ปะนามทั้ง อายุ ๕๖ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๒๐๘ หมู่ ๑๐ บ้านท่ากะบาก

อาชีพ ปัจจุบัน ทำแข่งปลาทูลาย เดิมเคยเป่าแคนและเคยอยู่กับวงดนตรีพื้นบ้าน เริ่มเป่าแคนตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี เนื่องจากชอบและได้ ศึกษาจากผู้เฒ่า ผู้แก่ ด้วยตนเอง จนชำนาญ และได้เป่าแคน ให้กับคณะหมอลำ ชื่อวง ส. ดาราศิลป์ โดยเป็นผู้จัดการวงเอง พร้อมทั้งได้แสดงเป็นตัวตลกประจำวง ยึดอาชีพ หมอลำมาประมาณ ๑๐ ปี ก็ต้องเลิกเนื่องจากประสบอุบัติเหตุ

ปัจจุบัน ประกอบอาชีพ สานแข่งปลาทูลาย หากมีผู้ใดจ้างหรือมีงานรื่นเริงต่างๆ ก็ไปร่วมงานโดยมีดนตรี แคนประยุกต์ เพื่อใช้แห่ในงานดังกล่าวด้วย

(การจักรสาน)

หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายฮีม ผาสุก อายุ ๘๑ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๖๑ หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว สมรสกับนางนาง ผาสุก อายุ ๗๘ ปี เดิมเป็นคน อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี มีบุตรธิดาด้วยกัน ๖ คนเป็นชาย ๕ คน หญิง ๑ คน คุณตาฮีม ผาสุกได้รับการถ่ายทอดการ สานไซ สานหม้อ สานกระบุง สานตะกร้า สานกระดง สานตะกร้าหมากมาจากคุณพ่อ ซึ่งได้เรียนมาตั้งแต่อายุ ๒๐ ปี วัสดุอุปกรณ์(ไม้ไผ่)เขาหามาเองว่าต้องการอะไร แล้วนำมาให้คุณตาฮีม ผาสุก เป็นคนจักรสาน ค่าแรงไม่แพง แล้วแต่ว่าใครจะให้เท่าไรไม่เรียกร้อย บางคนก็ให้เราหาไม้ไผ่ให้ด้วย ก็ทำไปเหมือนลักษณะช่วยเขาช่วยเรา การทำใช้เวลาประมาณ ๒-๓ วัน/ ๑ ชิ้น ก็ต้องดูความยากง่ายของสิ่งนั้นๆด้วย แต่ละอันใช้เวลาไม่เหมือนกัน ตอนนี้คุณตา มีความสุขกับการสานสิ่งต่างๆมาก และยังไม่คิดจะเลิกอาชีพนี้ก็จะสานต่อไปเรื่อยๆหากมีคนเขามา ให้สานให้

(การสานแข่งปลาทุ)

หมู่ ๑๑ บ้านน้อย ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นางทองมี บุญเสริม อายุ ๕๗ ปี หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ได้ประมาณ ๔๐ กว่าปีที่แล้ว ปัจจุบัน ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน และทำแข่งปลาทุขายซึ่ง ได้รายได้จากการทำแข่งปลาทุในแต่ละวันประมาณวันละ ๕๐ อัน ราคา ๙๐ สตางค์ /อัน ทำให้มีรายได้ในการทำแข่งปลาทุพอใช้ในชีวิตประจำวัน ถึงแม้ว่าจะได้ไม่มากแต่ก็ภูมิใจที่ไม่ทำให้ใครเดือดร้อนในการทำแข่งปลาทุได้ศึกษามาจากเพื่อนบ้านโดยมีคนมาสอนให้

(กลองยาว)

หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นายคำพันธ์ มานะเว่น อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๑๓๗ บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว อาชีพทำสวน ทำนา ได้รับการถ่ายทอดการตีกลองยาวจากเพื่อนบ้านเพราะว่าสนใจและอยากศึกษาจึงได้ขอให้เพื่อนบ้านช่วยสอนและได้เข้าร่วมในการตีกลองยาวในงานมงคลต่างๆมากมายซึ่งในการออกงานแต่ละครั้งจะมีค่าแรง ถ้าเป็นงานวัดก็จะช่วยฟรี หากเป็นงานมงคลต่างๆที่มีเจ้าภาพในการจัดงานมีค่าใช้จ่าย ๒,๐๐๐ บาท/ครั้ง ซึ่งในคณะของคุณน้าคำพันธ์ มานะเว่น มีด้วยกันทั้งสิ้น ๑๒ คน มีกลองยาวทั้งหมด ๙ ลูก ซึ่งแต่ละคนก็จะรับผิดชอบในการตีของแต่ละท่านเอง

ปัจจุบันคณะกลองยาวยังรับจ้างงานมงคลต่างๆเช่น งานแต่งงาน งานบวช ฯลฯ เหมือนเคยหากผู้ใดสนใจก็สามารถติดต่อสอบถามได้

(หมอแคน)

หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายหวัด ใต้ศรี อายุ ๖๘ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๓๙ หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ได้ร่ำเรียนเป่าแคนมาตั้งแต่อายุ ๒๒ ปี ด้วยความที่ชอบเคยเห็นคุณพ่อเป่า ก็เลยฝึกเป่าตอนแรกก็ เป่าได้มั่งไม่ได้มั่งเรียนและฝึกยากมากเลย ทำให้มีความอดทนและมีมานะและอาศัยความที่เราชอบ ทำให้สามารถ เป่าได้และได้เป่าแคนตามงานประเพณีต่างๆมากมาย ปัจจุบันเป่าแคน ๘ และสามารถเป่าแคนเป็นเพลงหมอลำ กลอนได้

(ด้านความรู้การทำปุ๋ย)

หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นางวันดี เจนดง อายุ ๖๕ ปี ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๙ หมู่ที่ ๑๒ บ้านกิโลสาม ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว สมรสกับนางประเสริฐ เจนดง อายุ ๕๙ ปี อาชีพทำนา ทำสวน สนในเรื่องปุ๋ยหมัก ชีวภาพและได้ไปอบรมการทำปุ๋ยหมักชีวภาพที่จัดอบรมโดยสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสระแก้ว และได้นำมา ประยุกต์ใช้ในบ้าน ปัจจุบันทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ทำมาเมื่อปีที่แล้วโดยได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาชุมชน และ กรมพัฒนาที่ดิน

(จักรสาน)

หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายแสวง เจริญดง อายุ ๗๒ ปี บ้านเลขที่ ๙๖ หมู่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ตำบลท่าแยก อำเภอเมืองจังหวัด สระแก้ว ประกอบอาชีพ จักรสาน ทำช่อกไก่ สานฮ่อง โดยใช้ไม้ไผ่ในหมู่บ้าน ราคาที่ขายอันละ ๑๐๐ บาท/ชิ้น ใช้เวลาในการสานประมาณ ๓ วัน ปัจจุบันยังคงสานช่อกไก่ และฮ่องไว้ขายอยู่

(ช่างไม้)

หมู่ที่ ๗ บ้านคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายสุชาติ อายุ ๔๖ ปี ปัจจุบันอยู่บ้านคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ประกอบอาชีพช่างไม้ทำมานานแล้วได้ประมาณ ๑๗ ปี ลักษณะงานไม้ที่ทำเป็นงานเฟอร์นิเจอร์ ประเภทโต๊ะ เตียง ฯลฯ หากมีผู้ใดสนใจสามารถนำไม้มาเองก็ได้ ราคาค่าแรงอยู่ที่ราคา ๕๐๐ – ๒,๐๐๐ บาทตามความยากง่ายของงานแต่ละชิ้น

(หมอเป่ากระดูก)

๒. นายเชื้อ หาญตรี อายุ ๗๓ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๖ หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ภูประกอบ อาชีพทำนา ทำสวน และเป็นหมอเป่ากระดูก รักษาโรคปวดหัว สืบทอดมาจาก บรรพบุรุษ รักษาผู้ป่วยที่มีปัญหา ขาหัก กระดูกแตก และรักษาผู้ป่วยที่ปวดหัวรุนแรง ทำมาประมาณ ๓๐ ปี วิธีการรักษา มีค่ายกครู สำหรับค่ารักษาโรคกระดูก คนละ ๑๒ บาท ค่ารักษาสำหรับรักษาโรคอาการปวดหัวคนละ ๖ บาท พร้อมผู้ที่มารักษา ต้องแต่งขัน ๕ มาพร้อม (สนใจติดต่อผ่านได้ที่ ส.อบต. หมู่ที่ ๖)

ปราชญ์ชาวบ้าน (หมอทรงเจ้า)

หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายจันทิ ชัยเจริญ อายุ ๕๘ ปี มีความรู้ด้านหมอทรงเจ้า ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว มีอาชีพ ทำนา ทำสวน ได้ศึกษาเกี่ยวกับหมอทรงเจ้า เพื่อสืบทอดจากบรรพบุรุษ และเพื่อสืบทอดจากบรรพบุรุษ หากใครมาหากก็จะได้รับการช่วยเหลือ โดยการเข้าทรง ดูดวงทั่วไปทั้งในอดีต อนาคต และปัจจุบัน และ ดูถึงบุคคลที่เสียชีวิตไปแล้ว สื่อสารกับดวงวิญญาณ (ใช้ความเชื่อส่วนบุคคล) โดยมี ค่าครูคนละ ๒๔ บาท พร้อมขัน ๕ , ขัน ๘ ปัจจุบันยังทำคงทำอาชีพนี้

ปราชญ์ชาวบ้าน (สมุนไพรไทย)

หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายจันทิ ชัยเจริญ อายุ ๕๘ ปี มีความรู้ด้านสมุนไพรไทย ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๖ บ้านคลองศรีเมือง ต. ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว มีอาชีพ ทำนา ทำสวน ได้ศึกษาพืชสมุนไพรต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ และเพื่อรักษาโรค นำมาปลูกไว้บริเวณบ้าน เช่น ว่านริดสีดวง , ว่านแก้ผดผื่นแดง เป็นต้น พืชสมุนไพรทั้งหมดที่ปลูก สามารถ ใช้เมื่อยามจำเป็น และเมื่อถึงเวลาต้องการใช้ก็สามารถนำมา ใช้ได้เลย หากใครมาหากก็จะได้รับการช่วยเหลือ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ปัจจุบันยังทำอาชีพนี้

หมู่ที่ ๑๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายเจริญ เปียพา อายุ ๖๙ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว อาชีพ ปัจจุบัน ทำนา ทำสวน และมีความรู้ความสามารถ รักษาคนที่ถูกงูกัด งูทุกชนิด ทั้งมีพิษร้ายแรง และไม่มีพิษ ได้รับการถ่ายทอด ความรู้วิธี การรักษามาจากน้ำ ตั้งแต่ ปี ๒๕๐๙ วิธีการรักษา คือ เป่า(ต้องเป่าทุกวัน) จนกว่าจะดีขึ้น ประมาณ ๑ อาทิตย์ พร้อมทั้งใช้ยาทา และรับประทาน ให้ยาทุกเวลา ประมาณ ๒ ชั่วโมง แล้วแต่อาการ (สามารถดูได้จากลักษณะอาการของผู้ป่วย วิธีการสังเกต อาการ จากประสบการณ์ได้รักษาจนแต่ละชนิด เช่น โคนงูจงอางกัด คือ เมื่อได้รับการรักษาหายแล้ว เล็บมือ และเล็บเท้า จะดำมาก เหมือนทาลึกสีดำ

ปราชญ์ชาวบ้าน (หมอไลผี , พิธีกรรม)

หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นางคำพันธ์ จันทรแดง อายุ 62 ปี อยู่บ้านเลขที่ 26 หมู่ที่ 10 บ้านท่ากะบาก ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว อาชีพปัจจุบัน ทำนา และเป็นหมอ เรียกขวัญ , เข้าทรง , และไลผี ประกอบอาชีพนี้ ประมาณ 30 ปี ปัจจุบัน ยังประกอบอาชีพนี้อยู่ การทำพิธี ตามพิธีกรรม ของหมอเรียกขวัญ เข้าทรง และไลผี มีค่าครู เพียง 32 บาท พร้อมด้วยการเตรียมดอกไม้ ธูปเทียน ด้วยทุกครั้ง

หมอทรงเจ้า หมู่ที่ 13 บ้านเนินไฮ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ปราชญ์ชาวบ้าน (รักษากระดูก)

หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นายคง พรหมงาม อายุ 65 ปี อยู่บ้านเลขที่ 119 หมู่ที่ 10 บ้านท่ากะบาก

ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว ปัจจุบันประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน มีความรู้และรักษา โรคกระดูก ได้ เช่น รักษา ผู้ที่แขนหัก ขาหัก กระดูกแตก ทำมาตั้งแต่ อายุ 30 ปี รักษาโดยวิธี การเป่า โดยมีค่าครู 24 บาท

ปราชญ์ชาวบ้าน (หมอน้ำมัน)

หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นายสุธี ชวน้ำอ้อม อายุ 59 ปี อยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 10 บ้านท่ากะบาก เดิมเป็นคน อำเภออรัญ ประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นผู้ที่มีความรู้และให้การรักษา เกี่ยวกับ การรักษากระดูก โดยเป็นหมอน้ำมันกระดูก ประจำหมู่บ้าน รักษาโรค งูสวัด

ลักษณะการรักษา เป่า การเป่าแต่ละครั้งต้องทายา น้ำมันมะพร้าว ทำบริเวณ ที่ต้องการรักษา พร้อม ค่ายกครู ครั้งละ 24 บาท

ปัจจุบัน เลิกอาชีพหมอน้ำมัน เนื่องจาก ให้การรักษา แก่ผู้ที่เดือดร้อน แล้วเมื่อเวลาหาย ไม่มายกครู ขอขมา ทำให้ป่วย ไม่แข็งแรง เลยกัดสินใจ เลิกอาชีพนี้ และปัจจุบัน ไม่มีญาติ คนใด สนใจที่จะรับการถ่ายทอด วิชา นี้เลย

(सानแข่งปลาทุ)

หมู่ที่ ๑๑ บ้านน้อย ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นางทองมี บุญเสริม อายุ 57 ปี อยู่บ้านเลขที่ 179/1 หมู่ที่ 11 ต.ท่าแยก อ.เมือง

จ.สระแก้ว ปัจจุบัน ประกอบอาชีพ สานแข่งปลาทุ ทำนา ทำสวน ทำแข่งปลาทุขาย ด้วยการทำส่งร้าน รายได้ในแต่ละวันประมาณวันละ 50 อัน ราคาแข่งปลาทุ อันละ 0.90 สตางค์ / อัน

(सानแข่งปลาทุ)

หมู่ที่ ๑๐ บ้านท่ากะบาก ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

นายจันทร์ ปะนามทั้ง อายุ 56 ปี อยู่บ้านเลขที่ 205 หมู่ที่ 10 ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว

อาชีพปัจจุบัน สานแข่งปลาทุขาย ใบละ 1 บาท 0.3 สตางค์ รายได้ 3 วัน มีรายได้วันละ

1,300.- บาท

. ด้านลานวัฒนธรรม

เป็นสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ กีฬา และการละเล่นของท้องถิ่นที่หลากหลายมีคุณค่าของท้องถิ่น เช่น ศิลปะการแสดง การเล่นดนตรี กลอนนิทาน การละเล่นกีฬาพื้นบ้าน และการออกกำลังกายตามความเหมาะสมของท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อมุ่งให้ชุมชนมีสุขภาพกาย สุขภาพใจ ที่สมบูรณ์แข็งแรง เกิดความสามัคคีมีคุณธรรมในหมู่คณะ เป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม

ลานวัฒนธรรม

ตั้งคณะทำงานสำรวจความต้องการของชุมชนในด้านกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม และจัดทำรายละเอียดข้อมูลในด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและการละเล่นพื้นบ้านของท้องถิ่น

๒. คณะทำงานประชุมปรึกษาหารือร่วมกับชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้รู้ทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องและมอบหมายหน้าทำงานด้านวัฒนธรรมตามความถนัดของแต่ละบุคคล

ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านการละเล่นพื้นบ้านการประกวดดนตรี จัดนิทรรศการ ฉายภาพยนตร์ การออกกำลังกายประจำวัน

๔. เชิญและสำรวจหาผู้มีความรู้ด้านศิลปะต่างที่หลากหลายในชุมชนให้เข้ามาร่วมงานกิจกรรมทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการที่ลานวัฒนธรรมในโอกาสที่ชุมชนสนใจ

๕. มีการบันทึกภาพนิ่ง หรือบันทึกภาพเคลื่อนไหวและจัดเก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลและห้องสมุดชุมชน

เพื่อบริการสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่ในโอกาสต่อไป

๖. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจกรรมในลานวัฒนธรรม เชิญชวนประชาชนทุกกลุ่มในท้องถิ่น

ให้ออกมาใช้พื้นที่ลานวัฒนธรรมในชุมชน เพื่อแสวงหาความสุข ความบันเทิง ความเบิกบานใจจากการชม

ผลงานทางศิลปะและมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

พัฒนาคุณภาพชีวิต (การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม)

เป็นแหล่งรวบรวมบุคคลที่เป็นตัวอย่างทางด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ร่วมมือกันดำเนินงานจัดกิจกรรมทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี จารีต ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับนับถือของคนในชุมชน ร่วมมือกันให้ความรู้ถ่ายทอดคุณค่าทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นไปสู่เด็ก เยาวชน

และประชาชนในท้องถิ่นและบริเวณใกล้เคียงให้เข้าใจคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรมของท้องถิ่นต่อเนื่องเป็นเนื่องนิত্যตลอดปี จนเป็นเรื่องปกติสังคมคุณธรรม

นอกจากนี้ยังสำรวจ รวบรวมสถานที่หรือแหล่งสืบทอดและพัฒนาคุณค่าทางคุณธรรมและจริยธรรมเช่น วัด หรือศาสนสถาน ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อของความเชื่อของท้องถิ่นเป็นต้น เพื่อเป็นมรดกและเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของผู้คนในท้องถิ่นชุมชนเดียวกันและบริเวณใกล้เคียง

พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

ให้ตั้งคณะทำงานดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม แล้วสำรวจและรวบรวมบุคคลที่เป็นตัวอย่างทางด้านคุณ

ธรรมและจริยธรรม ผู้ให้ความรู้การถ่ายทอดคุณค่าทางศาสนา ความเชื่อและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับ

นับถือของคนในชุมชน นอกจากนี้ยังสำรวจ รวบรวมสถานที่ที่เป็นแหล่งที่เกี่ยวข้อง เป็นที่ยอมรับนับถือของคนในชุมชน

นอกจากนี้ยังสำรวจรวบรวมสถานที่ที่เป็นแหล่งที่เกี่ยวข้อง กับการสืบทอด และพัฒนาคุณค่า ทางคุณธรรม และ

จริยธรรม ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติตนด้านการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม ของท้องถิ่นต่อเนื่องเป็นเนื่องนิত্য

ตลอดปีจนเป็นเรื่องปกติเป็นสังคม คุณธรรม นอกจากนี้ยังสำรวจ รวบรวมสถานที่หรือแหล่งสืบทอดและพัฒนา

คุณค่าทางคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนทั้งสำรวจรวบรวมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เช่น วัด หรือสถานศึกษา ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อของท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อเป็นมรดก เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของผู้คนในท้องถิ่นชุมชนเดียวกันและบริเวณทั้งใกล้และไกล

การจัดหมวดหมู่และรายละเอียดองค์ความรู้คุณธรรม หลักธรรมคำสอนของศาสนา ด้านภูมิปัญญา

พิธีกรรมทางศาสนา กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เสริมสร้างความสมานฉันท์ เพื่อการบริการ

มีการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่นทางด้านศาสนาเป็นประจำอย่างต่อเนื่องโดย

ให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่และความต้องการของท้องถิ่น

๔. ยกย่อง ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้นำ ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้านด้านคุณธรรมและจริยธรรมของชุมชน ปรึกษาหารือ

และสนับสนุนให้ท่านเป็นผู้นำในการปฏิบัติภารกิจในกิจการต่างๆ

ร่วมมือกันจัดกิจกรรมทางศาสนาในชุมชนที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนที่มุ่งสู่ชุมชนคุณธรรม

เช่น การยกย่องคนดี การยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ในชุมชน ผู้มีความประหยัด ผู้ปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาพอเพียง

จัดให้มีกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา กับเด็ก เยาวชน

ประชาชนที่สนใจ

๗. รวมกลุ่มผู้ที่สนใจแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรมให้ได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันให้

เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกันคิดด้วยกันทำงานที่คิดด้วยกัน และได้ประโยชน์ด้วยกันทุกคน

ส่งเสริมผู้นำ ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้านด้านคุณธรรมและจริยธรรมได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านศาสนาแก่เยาวชนประชาชน ด้วยวิธีที่หลากหลาย

๘. จัดให้มีการบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้อย่างเป็นระบบ นำไปเก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลและห้องสมุดชุมชนเพื่อการ
ศึกษาเรียนรู้ และเพื่อเผยแพร่ให้บริการต่อไป

๑๐. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ได้ดำเนินงานในชุมชนที่น่าสนใจ เช่น

ผู้ทำความดีเพื่อเป็นตัวอย่างให้คนในชุมชนยึดถือไปประพฤติปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสม ให้ทุกคนได้รับรู้ และเข้า

มาร่วมกิจกรรมด้วยความภาคภูมิใจ

(ส่งเสริมอาชีพทางศิลปะและวัฒนธรรม)

เป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพทางศิลปะและวัฒนธรรม ในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น การทำอาหาร การแปรรูปอาหาร การนวดแผนไทย สมุนไพร การทอผ้า การเล่นกีฬาพื้นบ้าน ดนตรี เพลงกลอน นิทาน ศาสนา ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม เป็นต้น เป็นการรวบรวม กลุ่มอาชีพ กลุ่มที่สนใจในกิจกรรมส่งเสริม รายได้ในชุมชน การอยู่ดีกินดี และการสร้างความสุข ตามแนวพระราชดำรัส เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการนำคุณค่า ชื่อเสียง สิ่งดีงาม หรือนำสัญลักษณ์ของท้องถิ่นเหล่านี้ มาปรับให้เป็นตรา หรือมีเครื่องหมายการค้า ของสินค้าเพื่อการเกษตร เพื่อการเผยแพร่ บอกเล่าดังกล่าวต่อไป หรือนำไปผลิตเป็นสินค้า การขยายโอกาส สร้างอาชีพให้เกิดรายได้ เพื่อลดรายจ่าย แก้ปัญหา ความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น

ด้านอาชีพศิลปะและวัฒนธรรม

๑. สํารวจหาคนรู้ คนเก่าแก่ ที่ประกอบอาชีพด้านศิลปวัฒนธรรมในด้านต่างๆที่หลากหลายเช่น การเล่นดนตรี การร้อง การรำ ละคร การแสดงต่างๆการทอ การสาน กระบุง ตะกร้า การถักแห ปั่นหม้อ ตีมีด การแกะสลักไม้ ความเชื่อที่หลากหลาย หมอทำขวัญนาค

หมอสูตกร หมอทำขวัญ ผู้ทำพิธี เลี้ยงผี ผู้ทำพิธีกรรมทางศาสนา ผู้ทำพิธีกรรมตามความเชื่อของท้องถิ่น เป็นต้น

๒. ส่งเสริมการจัดประชุมของกลุ่มผู้ประกอบการแต่ละสาขาในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นตามความสนใจให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านความรู้ ข่าวสารใหม่ๆ ในอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ

๓. ประสานงานขอความร่วมมือกับคนที่มีความรู้ ความสามารถในแต่ละด้านเพื่อเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ ในแต่ละด้านตามความสามารถของตนไปสู่เด็ก เยาวชน และประชาชนผู้สนใจ

๔. ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิต การจำหน่าย และการขยายตลาดออกนอกชุมชนเพื่อเป็นการสร้างโอกาสและเพิ่มพูนรายได้ให้แก่สมาชิกผู้ประกอบการด้านศิลปวัฒนธรรมโดยประสานงานและร่วมมือกับบุคคลและองค์กรภายนอกชุมชน เช่น การประสานงานและร่วมมือกับองค์กรทางธุรกิจ องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์กรการบริหารส่วนตำบล (อบต.) สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ มูลนิธิ เป็นต้น

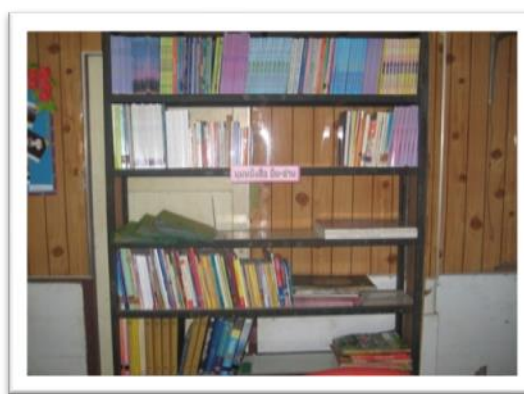
๕. ส่งเสริมการตกแต่ง หรือจัดแหล่งผลิตผลงานหรือบ้านของผู้ประกอบการอาชีพให้มีการสาธิต และจัดแสดงผลผลิตงาน เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ของชุมชนหรืออาจทำเป็นแผนที่ท่องเที่ยวที่แสดงแหล่งต่างๆในชุมชนด้วย

๖. ส่งเสริมการนำผลงานไปจัดแสดงสาธิตที่สถานวัฒนธรรมในชุมชน และการแสดงสาธิตนอกท้องถิ่นในงานและโอกาสต่างๆ เช่นงาน เทศกาลของอำเภอ จังหวัด งานระดับประเทศและต่างประเทศ

๗. ส่งเสริมเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ด้านเนื้อหาสาระของอาชีพด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั้งในชุมชน และนอกชุมชนท้องถิ่นต่างๆโดยความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัด วิทยุชุมชน สื่อมวลชนท้องถิ่น

ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ได้ดำเนินงานในชุมชนที่น่าสนใจ เช่น ผู้ทำความดีเพื่อเป็นตัวอย่างให้คนในชุมชนยึดถือไปประพฤติปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสม ให้ทุกคนได้รับรู้ และเข้ามาร่วมกิจกรรมด้วยความภาคภูมิใจ

ด้านศูนย์สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

เป็นสถานที่รวบรวมข้อมูลเรื่องราวที่ได้จากการสืบค้น และจัดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของชุมชนในลักษณะจดหมายเหตุของหมู่บ้าน จัดระบบการให้บริหาร การศึกษาเรียนรู้ ค้นคว้าข้อมูลความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชุมชน จากเอกสาร สื่ออื่นๆ ในรูปแบบห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้ค้นคว้าเอกสารข้อมูลหนังสือที่เป็นประโยชน์และรื่นเริงบันเทิงใจเพื่อทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้มีเสน่ห์ พวกกันค้นคว้าอย่างเป็นธรรมชาติเรียบง่าย

แต่เน้นเป็นเรื่องแก่นของความรู้สังคมท้องถิ่นที่หลากหลาย และเรียนรู้สังคมนอบข้างให้เกิดประเด็นอธิบายความรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนถึงชุมชน ทั้งจากผู้มีภูมิปัญญาในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่น ทั้งใกล้ไกล กระตุ้นเตือนให้ชาวบ้านพากันนำความรู้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับการเป็นอยู่ของตนและท้องถิ่น เช่น นิทานของผู้คนชนเผ่าเหล่ากอดึกดำบรรพ์นับเป็นวรรณคดีเก่าแก่ที่สุด ถือเป็นวรรณคดี ที่เป็นลายลักษณ์อักษรยุคหลังๆ ต่อมาจนถึงปัจจุบัน เป็นต้น

ศูนย์ความรู้และห้องสมุดชุมชน

๑. แต่งตั้งศูนย์ความรู้และห้องสมุดชุมชน ดำเนินการเก็บรวบรวมความรู้และข้อมูลจากกิจกรรมอื่นๆ

ข้างต้นที่ได้กล่าวมาแล้ว มาจัดเก็บและเผยแพร่ไว้ให้บริการ

๒. ประชุมวางแผนการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลเรื่องราวที่ได้จากการสืบค้น จากการบันทึกเหตุการณ์

สำคัญของชุมชน ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชุมชน และจากเอกสารด้านอื่นๆ ในลักษณะของ

จดหมายเหตุของหมู่บ้าน

๓. เชิญผู้รู้ของท้องถิ่น ที่ได้ทำการสำรวจไว้แล้วมาประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อถ่ายทอดความรู้ และ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ที่เน้นการแสวงหา ที่จำเป็นเป็นต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

๔. จัดระบบการให้บริการ การศึกษาค้นคว้า การยืมและการส่งคืนโดยให้บรรยากาศของการเรียนรู้

อย่างมีเสน่ห์ในรูปแบบห้องสมุดชาวบ้าน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้จัดทำเป็นเอกสารข้อมูล ที่เป็นสาระรวมทั้งการค้นคว้าหา

ความรู้ใหม่ทันต่อเหตุการณ์และมีประโยชน์ต่อชุมชน

๕. เผยแพร่ แลกเปลี่ยน บอกกล่าว แบ่งปันความรู้กันระหว่างชาวบ้านและลูกหลานทั้งจากผู้มีภูมิปัญญาใน

ท้องถิ่น และนอกท้องถิ่น ชุมชนอื่นๆ ทั้งใกล้และไกล โดยเน้นความเป็นเครือข่ายการให้และการเรียนรู้ร่วมกัน

๖. กระตุ้นเตือนชักชวนชาวบ้านให้พากันมาใช้ศูนย์ข้อมูลและห้องสมุดชุมชนเป็นศูนย์กลางการค้นคว้า

เผยแพร่ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่นในการนำไปดัดแปลงเทียบเคียงใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมกับความ

เป็นอยู่ของตนและท้องถิ่น

เผยแพร่ความรู้บอกเล่า และแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นหลัง เช่นเล่านิทานพื้นบ้าน

เพลงกล่อมเด็ก เรื่องราวต่างๆ เหตุการณ์ที่สำคัญในอดีตของท้องถิ่น

๘. ส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน เช่น รักการอ่าน รักการแสวงหาสืบค้นความรู้ใหม่ๆ แบ่งปันความรู้

ข้อมูล การพูดคุยสรุปบทเรียนที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันอยู่อย่างสม่ำเสมอ

๙. สนับสนุนให้เกิดกลุ่มรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าและผลักดันให้เกิดกิจกรรมของกลุ่มเช่น ประชุมพบปะ

ปรึกษา หาทางถ่ายทอดความรู้แก่สถานศึกษา ศาสนสถาน ชุมชนและผู้สนใจเป็นระยะ

๑๐. ขอความร่วมมือ และมอบหมายภารกิจหน้าที่ในการทำให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางเป็นวิทยากรถ่ายทอด

ความรู้ภูมิปัญญาความรู้ และการดำรงชีวิตที่ดีงามอย่างหลากหลายในท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่

สำคัญของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

๑๑. จัดแสดง เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กิจกรรมและความรู้ที่น่าสนใจของศูนย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น

จักนิทรรศการ การทำแผนพับ หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน ปากต่อปาก เล่าต่อกัน เป็นต้น

ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม (งานใบตอง)

หมู่ที่ ๒ บ้านหอย ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

นางสมพิศ กุลสุ อายุ ๖๖ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๒๕๕ บ้านหอย ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว เป็นบุตรของนายสกล กุลสุ และนางฉวีวรรณ กุลสุ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาด้วยกันทั้งหมด ๔ คน สมรสกับนายสมบรม จินดาวงศ์ มีบุตรธิดาด้วยกัน ๓ คน เดิมเป็นคนจังหวัดเชียงรายและได้ไปรับราชการที่กรมแผนที่ทหารบกสูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม เมื่อเกษียณอายุราชการ ได้มาเที่ยวที่จังหวัดสระแก้ว กับเพื่อนๆ เมื่อได้มาที่บ้านหอย ตำบลท่าแยก เกิดความรู้สึกผูกพันอยากกลับมาที่นี่อีกครั้งจึงได้ตัดสินใจมาซื้อที่ดิน ไร่และเมื่อเกษียณอายุราชการได้มาปลูกบ้าน เพื่อหาที่พักผ่อนแบบสงบ ความต้องการที่แท้จริงอยากอยู่ใกล้วัดเพื่อสะดวกในการทำบุญ

การศึกษานางสมพิศ กุลสุ จบการศึกษาจากโรงเรียนการช่างจังหวัดกำแพงเพชร หลักสูตรสมัยนั้นมีการสอนเย็บผ้า ทำอาหาร ทำดอกไม้ ร้อยพวงมาลัย งานใบตอง ซึ่งหลักสูตรวิชาเหล่านี้ทุกคนต้องได้เรียน เพื่อเป็นพื้นฐานก่อนแล้วค่อยมาเรียนวิชาที่ตนเองสนใจและถนัดเฉพาะอีกในปีชั้นต่อไป ซึ่งคุณยายได้เลือกเรียนเกี่ยวกับงานใบตองที่ชอบเนื่องจากงานใบตองเป็นงานที่ได้ออกงานบ่อยและมีรายได้มาก(ตามความคิดในสมัยนั้น)

คุณยายสมพิศเล่าว่า ชอบงานใบตองมาตั้งแต่เด็กเนื่องจาก ที่บ้านภาคเหนือ จะมีกิจกรรมงานประเพณีต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานส่วนรวมทุกอย่างต้องทำที่วัด ในวันสำคัญต่างๆก็จะมีผู้เฒ่า ผู้แก่ ผู้สูงอายุ จัดทำบายศรีไปรวมกันที่วัด หรือช่วยกันทำทำให้รู้สึกผูกพันและชอบงานใบตองเนื่องจากคุณยายทวด ให้ฝึกฝึกใบตอง (เจียดใบตอง) ตั้งแต่เด็ก และพออายุประมาณ ๗-๘ ขวบ เริ่มช่วยงานคุณยายทวด ทำงานใบตองตามงานประเพณีต่างๆพอมีงานใบตองเข้ามาทำให้มีรายได้จากการทำบายศรี ทำให้ชอบและอยากเรียนให้ชำนาญจึงได้เข้าเรียนที่โรงเรียนการช่างจังหวัดกำแพงเพชร

ลักษณะการทำงานใบตองต้องมีระเบียบในการทำ ต้องพับใบตองให้ได้ขนาดตามที่กำหนด โดยให้ระบุเป็นนิ้วเพื่อให้เกิดความสวยงาม อุปกรณ์การใช้ในการทำงานใบตอง มีด้าย เข็ม กรรไกร มีด มีอุปกรณ์ไม่เยอะ ใบตองที่ใช้ในการทำบายศรี หรือต้องเป็นตองกล้วยตานี หรือกล้วยน้ำหว่า ไม่นิยมใช้ใบตองกล้วยอื่นๆและเทคนิคในการใช้ใบตองต้องเป็นใบที่ ๓ ของต้นกล้วยเนื่องจากจะไม่เหลืองเร็วเก็บไว้ได้นานเป็นอาทิตย์

งานมาตรฐานของใบตอง มี ๒ แบบ คือ

แบบโบราณ และ แบบชาววัง(บายศรีหลัก) งานบายศรีแบบโบราณ เช่น บายศรีปากชาม บายศรีตอ บายศรีพรม บายศรีเทพ บายศรีสู่ขวัญกำแพงเพชร บายศรีสู่ขวัญภาคอีสาน ฯลฯ งานบายศรีชาววังเป็น(บายศรีหลัก) ลักษณะเด่นของบายศรีนี้คือจะเป็นชั้นๆ สูงขึ้นไปจะนิยมใช้ในงานราชพิธีสำคัญต่างๆ ภายในพระราชวัง งานใบตองนอกจากบายศรีแล้วยังสามารถทำอย่างอื่นได้เยอะมาก เช่น สามารถทำพานแหวนหมั้น พานรับน้ำสังข์ พานสินสอด งานใบตองเป็นงานที่ละเอียดมากต้องช่วยกันทำมีลูกมีอย่างน้อย ๔- ๕ คน

งานใบตองต้องใช้เวลาและความละเอียดต้องใช้เวลาในการทำหลายวัน ๕-๗ วัน หากงานเร่งมากใช้เวลาเพียง ๓ วัน ก็แล้วเสร็จ เพียงต้องมีคนช่วย(ประมาณ ๓ คน) ราคางานใบตองไม่แพงมากเนื่องจากเป็นงานที่ซอบอยู่แล้วอาจจะมีราคาที่แตกต่างกันบ้างตามความยากง่าย เช่น งานบายศรีโบราณ บายศรีปากชามอยู่ราคา คู่ละ ๒๐๐ บาท บายศรีตอ ๓๐๐ บาท

ส่วนบายศรีชาววัง(บายศรีหลัก)ราคาจะแพงขึ้นมาน้อยอยู่ที่ชั้นของบายศรีราคาอยู่ที่ ๔,๐๐๐-๘,๐๐๐ บาท (ต้องใช้เวลาในการทำประมาณ ๕ วัน)

เมื่อทำบายศรีเสร็จแล้วต้องมีเครื่องใส่ในพานบายศรีทุกครั้ง ประกอบด้วย (กล้วย แดงกวา ไข่ต้ม มะพร้าว หมากพลู ขนมหวาน)

ผลงานที่สร้างชื่อของคุณยาย คุณยายได้รางวัลจากการประกวดงานใบตองมาแล้วหลายรางวัล และได้ร่วมทำงานใบตองในราชพิธีสำคัญๆที่พระราชวังมาแล้วหลายครั้งและได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสุดท้าย มงกุฎทอง ก่อนที่จะเกษียณอายุราชการ และตำแหน่งสุดท้ายของการรับราชการ ในตำแหน่งลูกจ้างประจำคือ ช่างพิมพ์แผนที่ สังกัดกรมแผนที่ทหาร บก. สูงสุด นอกจากงานใบตองแล้วคุณยายยังสามารถแกะสลักผักผลไม้ และสปูได้สวยงาม คุณยายยังทำบายศรีและพร้อมที่จะถ่ายทอดให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจที่อยากศึกษาเล่าเรียนวิชางานใบตอง

ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม (งานแกะสลักผัก ผลไม้ สปู) หมู่ที่ ๒ บ้านหอย ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

นางสมพิศ กุลสุ อายุ ๖๖ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๒๕๕ บ้านหอย ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว เป็นบุตร ของนายสกล กุลสุ และนางฉวีวรรณ กุลสุ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาด้วยกัน ทั้งหมด ๔ คน สมรสกับ นายสมบูรณ์ จินดาวงศ์ มีบุตรธิดาด้วยกัน ๓ คน เดิมเป็นคนจังหวัดเชียงราย และได้ไปรับราชการที่กรมแผนที่ทหารบก สูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม เมื่อก่อนเกษียณอายุราชการ ได้มาเที่ยวที่จังหวัดสระแก้ว กับเพื่อนๆ เมื่อได้มาที่บ้านหอย ตำบลท่าแยกเกิดความรู้สึกผูกพันอยากกลับมาที่นี่อีกครั้งจึงได้ตัดสินใจมาซื้อที่ดินไว้และเมื่อเกษียณอายุราชการได้มาปลูกบ้าน เพื่อหาที่พักผ่อนแบบสงบ ความต้องการที่แท้จริงอยากอยู่ใกล้วัดเพื่อสะดวกในการทำบุญ

การศึกษา นางสมพิศ กุลสุ จบการศึกษาจากโรงเรียนการช่างจังหวัดกำแพงเพชร หลักสูตรสมัยนั้น มีการสอนเย็บผ้า ทำอาหาร ทำดอกไม้ ร้อยพวงมาลัย งานใบตอง ซึ่งหลักสูตรวิชาเหล่านี้ทุกคนต้องได้เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานก่อนแล้วค่อยมาเรียนวิชาที่ตนเองสนใจ และถนัดเฉพาะอีกในปีขึ้นไป

คุณยายสมพิศ กุลสุ ชอบงานฝีมือมาตั้งแต่เด็กเนื่องจากที่บ้านคุณยายทวด ฝึกและสอนให้ช่วยทำงานต่างๆ เช่นงานใบตอง ซึ่งทำให้คุณยายสมพิศมีความรู้เรื่องใบตองมาตั้งแต่เด็ก อีกทั้งคุณยายสนใจงานด้านการแกะสลักผลไม้ จึงได้ฝึกหัดทำเองบ้างและได้ไปเรียนมาบ้าง ทำให้เกิดความชำนาญและได้ลองส่งผลงานการแกะสลัก ผัก ผลไม้ เข้าประกวดการทำให้ได้รับรางวัลชนะเลิศการแกะสลักผลไม้มาแล้วหลายรางวัล เช่น แกะสลักผักทอง แต่งโม้ แคนตาลูป มะละกอ ส้มโอ มันแกว ฯลฯ ซึ่งการแกะสลักผลไม้เป็นงานที่ต้องอาศัยความละเอียด มากกว่างานใบตองแต่งงาน จะเสร็จเร็วกว่า

นอกจากแกะสลักผลไม้แล้วคุณยายยังได้ศึกษาวิธีการแกะสลักสปูด้วย โดยคุณยายสมพิศ กุลสุ บอกว่าได้แรงบันดาลใจจาก การเห็นการแกะสลักสปูเป็นรูปสัตว์ต่างๆ เช่น กิริน และมีความสวยงามมากอยากจะได้เรียนจึงได้เรียนเพิ่มเติมจาก นาวาเอกกรีน นรินทร์ เป็นช่างแกะไขนเรือที่ทรงประทับ(สมัยนั้น)เป็นผู้สอนให้

อุปกรณ์การใช้แกะสลัก ใช้เพียงมีดแกะสลักตามธรรมดาทั่วไป แต่จะมีบ้างที่ทำเองบ้างเช่น มีดในการแกะสลักสปู สำหรับสปูที่ใช้ในการแกะสลักใช้สปูยี่ห้อ ชาญเซ็ง ราคาอันละ ๑๕ บาท หาซื้อได้ที่ตลาดคลองเตย เป็นสปูนำเข้า (ตลาดปีบึง) จากประเทศจีน ไม้ใช้สปูทั่วไป

ด้านปราชญ์ชาวบ้าน
(หมอน้ำมันรักษากระดูก)

หมู่ที่ ๙ บ้านคลองปลาโต ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

นายโต๊ะ แน่นอน อายุ ๘๐ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๕๗ บ้านคลองปลาโต ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว บิดาชื่อนายปุ่น แน่นอน มารดาชื่อนางแก้ว แน่นอน มีพี่น้องร่วมบิดามารดาด้วยกัน ๗ คน เป็นชาย ๖ คน หญิง ๑ คน เดิมเป็นคนอำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี มาอยู่จังหวัดสระแก้วสมรสกับนางบุญธรรม แน่นอน มีบุตรธิดาด้วยกัน ๖ คน เป็นชาย ๒ คน หญิง ๔ คน อาชีพทำนา ได้รับการถ่ายทอดวิชา น้ำมันมาได้ประมาณ ๕๐ ปี เรียนมาจากคุณตาทวดเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาให้น้ำมันรักษากระดูกทำเอง ทำมาจากน้ำมันมะพร้าว และมีคาถาปลุกเสกด้วย มีค่ายกครู ๖ บาท สำหรับผู้ที่ต้องการให้รักษาพร้อมแต่งขันธ ๕ มาพร้อม

ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม(หญ้าแฝก)

หมู่ที่ ๙ บ้านคลองปลาโต ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

นางบุญธรรม แน่นอน อายุ ๗๕ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๕๗ บ้านคลองปลาโต ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว บิดาชื่อนายผุย มารดาชื่อนางนาง มีพี่น้องร่วมบิดามารดาด้วยกัน ๑๒ คน เป็นชาย ๙ คน หญิง ๓ คน เดิมเป็นคนอำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี มาอยู่จังหวัดสระแก้วสมรสกับนายโต๊ะ แน่นอน มีบุตรธิดาด้วยกัน ๖ คน เป็นชาย ๒ คน หญิง ๔ คน อาชีพทำนา ทำหญ้าแฝก ทำหญ้าแฝกมาตั้งแต่อายุ ๑๐ ขวบทำมาจากพ่อกับแม่โดยทำไว้เพื่อใช้เองที่บ้าน จนกระทั่งโตเป็นสาวก่อนที่จะแต่งงานก็ยังคงทำหญ้าแฝกเรื่อยมา พอแต่งงานก็ได้ยึดอาชีพนี้เป็นอาชีพหลัก เนื่องจากสามารถทำให้มีรายได้ในครอบครัว สมัยก่อนไปเกี่ยวหญ้าเองทำเองทุกอย่าง สมัยนี้ไม่ไหวแล้วต้องจ้างคนเกี่ยวหญ้าให้แล้วมานั่งแพรเองเนื่องจากสุขภาพไม่ดีตามองไม่ค่อยเห็น ปัจจุบันทำไร่ขายในหมู่บ้านมีคนมาซื้อในราคาอันละ ๘ บาท ทำได้ ๒๐ อัน/วัน ปัจจุบัน คุณยายยังคงทำอาชีพนี้อยู่

ด้านปราชญ์ชาวบ้าน

(ด้านศาสนา พุทธพิธี)

หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเตียน ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

นายแสวง เริงเขา อายุ ๖๕ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๘๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้วบิดา นายสิงห์ เริงเขา มารดานางศรีเริงเขา มีพี่น้องร่วมบิดามารดาด้วยกัน ๗ คน เป็นชาย ๖ คน หญิง ๑ คน เดิมเป็นคนอำเภอประจันตคามจังหวัดปราจีนบุรี ย้ายอพยพถิ่นฐานมาอยู่ที่จังหวัดสระแก้วพร้อมบิดา-มารดาได้ ๕๑ ปี สมรสกับนางดิม เริงเขา มีบุตรธิดาด้วยกัน ๓ คน เป็นชาย ๒ คน หญิง ๑ คน ประกอบอาชีพทำนา ทำสวนมีความรู้ความสามารถ ด้านงาน ศาสนพิธีต่างๆเป็นอย่างดีเนื่องจากได้รับการถ่ายทอดจากบิดา และได้ศึกษาเล่าเรียนเองตามตำราบั้งจากการบวช เรียนบั้งทำให้มีความชำนาญมีความรู้ความสามารถ ใน ด้านศาสนาพิธีต่างๆเป็นอย่างดี ปัจจุบันเป็นมรรคทายกประจำวัด โศกเจริญสุข และได้รับเชิญเป็นพิธีกรทางด้านศาสนาเป็นประจำ

ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม

(ทำไม้กวาดดอกหญ้า)

หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเตียน ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

นางกองแพง ผลาหาญ อายุ ๖๔ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๘๓ หมู่ ๔ ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว เป็นบุตรของคุณตาแสงว และคุณยายทองมี ผลาหาญ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาด้วยกันทั้งหมด ๖ คน นางสมรสกับนายสนธิ อาจโสม มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งหมด ๔ คน เป็นหญิง ๔ คน ชาย-คน เดิมเป็นคน อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ได้อพยพมาอยู่กับบิดามารดาและได้มาแต่งงานที่บ้านหนองเตียน ปัจจุบันประกอบอาชีพทำไม้กวาดดอกหญ้า โดยการรับจ้างทำไม้กวาดราคาอันละ ๒ บาท โดยได้รับการฝึกการทำไม้กวาดมาจากสามีเป็นผู้สอนและฝึกให้เพื่อใช้เป็นอาชีพเสริมจากการ ทำสวน ทำนา ทำให้พอมีรายได้จากส่วนนี้ช่วยเหลือครอบครัว และเลี้ยงดูบุตร-ธิดา โดยเฉลี่ยในหนึ่งวันทำไม้กวาดได้วันละ ๔๐ อัน/วัน ปัจจุบันยังประกอบอาชีพนี้อยู่

ด้านการส่งเสริมอาชีพ

(ผลิตภัณฑ์ส่งเสริมอาชีพในชุมชน)

หมู่ที่ ๗ บ้านคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง จังหวัด

โดยกลุ่มสตรีแม่บ้านคลองน้ำเขียว ได้ผลิตเทียนตะไคร้หอมกันยุง ผลิตภัณฑ์ปลาร้า ผลิตภัณฑ์หมอนคลิบ ของที่ระลึก แก้วกล้วยหอม ขนมคุกกี ไข่จำหน่ายตามร้านขายของที่ระลึกภายในหมู่บ้านคลองน้ำเขียวเป็นการรวมกลุ่มของกลุ่มสตรีแม่บ้านคลองน้ำเขียว และมีอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของตำบลท่าแยกหากท่านผู้ใดมาเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติปางสีดาต้อง ชิมปางสีดาสะคู่้งและชิมซุพหางวัวซึ่งมีจำหน่ายที่ร้านค้าทางขึ้นชมน้ำตกปางสีดา

กลุ่มสตรีแม่บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ ๗ ได้รวมกลุ่มกันทำผลิตภัณฑ์ต่างมากมายเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวและเพื่อสร้างเสริมอาชีพให้ทุกคนมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกจากอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน ซึ่งมีสมาชิกสตรีแม่บ้านจำนวนทั้งสิ้น ๑๕ คน ดังนี้

๑. นางสมบุญ วันเพ็ญ	ประธานกลุ่มสตรีแม่บ้านคลองน้ำเขียว
๒. นางวิไลลักษณ์ ศรีหะนาท	กรรมการ
๓. นางวรรณฤดี วงษ์ศรี	กรรมการ
๔. นางอัมพร โมรา	กรรมการ
๕. นางพิกุล ทองคำ	กรรมการ
๖. นางทองใบ หาญดี	กรรมการ

๗. นางมาลัย โพธิ์แดง	กรรมการ
๘. นางจันทร์ แสงตาเนตร	กรรมการ
๙. นางรัศมี เคนทอง	กรรมการ
๑๐. นางจำปี หงษ์ศิริ	กรรมการ
๑๑. นางป้อ ทันถาจิตร	กรรมการ
๑๒. นางจำลอง อินทะพันธ์	กรรมการ
๑๓. นางทองสุก วันเพ็ญ	กรรมการ
๑๔. นางจำนวน หมื่นชาติ	กรรมการ
๑๕. นางอรุณี วงษ์ศรี	กรรมการ/เลขานุการ

กลุ่มสตรีแม่บ้านคลองน้ำเขียวได้รับการอุดหนุนจากส่วนต่างๆดังนี้

ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแขก

สถานที่ใช้ในการผลิตภัณฑต่างๆ

ตั้งอยู่ที่ศูนย์สาธิตกลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ และสินค้าทุกอย่างมีวางจำหน่ายที่ร้านค้าในหมู่บ้าน

ภาคผนวก

ทะเบียนประวัติด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น
(ปราชญ์ชาวบ้าน)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล		ที่อยู่	ปราชญ์ / ความสามารถด้าน
๑	นายสวรรค์	ทักษิณ	บ้านป่าระกำ หมู่ที่ ๑	หมอสู่วิทยา, หมอทรงเจ้า
๒	นางปิ่น	ประวิติวงศ์	บ้านหอย หมู่ที่ ๒	หมอเรียกขวัญ, หมอทำขวัญ
๓	นายไชยเดช	เอกจิตร	บ้านหอย หมู่ที่ ๒	หมอสะเดาะเคราะห์, ไล่ผี
๔	นายสนิท	วิเศษศรี	บ้านหอย หมู่ที่ ๒	หมอเข้ากรรม, อบน้ำมัน
๕	นายบุญธรรม	แพลนลา	บ้านทุ่งแฝก หมู่ที่ ๓	หมอสู่วิทยา, หมอเรียกขวัญ
๖	นายแสวง	เชิงเขา	บ้านหนองเตียน หมู่ที่ ๔	งานศาสนพิธีทางศาสนา
๗	นายประสิทธิ์	แกว่งไกว	บ้านหนองเตียน หมู่ที่ ๔	หมอสู่วิทยา
๘	นายจันทิ	ไชยเจริญ	บ้านคลองศรีเมือง หมู่ที่ ๖	หมอสมุนไพรต่างๆ
๙	นายเชื้อ	หัตถ์	บ้านคลองศรีเมือง หมู่ที่ ๖	หมอเป่ากระดูก, หมอน้ำมัน
๑๐	นางสะอึ่ง	ขุนทอง	บ้านคลองศรีเมือง หมู่ที่ ๖	หมอดำยา
๑๑	นางรอด	แม่นปิ่น	บ้านคลองศรีเมือง หมู่ที่ ๖	หมอทรงเจ้า, คูของหาย, ไล่ผี
๑๒	นายทองพูน	หงษ์ศิริ	บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ ๗	หมอน้ำมัน, หมอรักษากระดูก
๑๓	นายอุดม	อาจสม	บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ ๗	หมอสมุนไพรรักษาโรค
๑๔	นางสาย	หงษ์ศิริ	บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ ๗	หมอทรง, คูของหาย
๑๕	นายเสริม	จันทะพันธ์	บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ ๗	หมอทำขวัญนาคนาค
๑๖	นางพิกุล	ทองคำ	บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ที่ ๗	หมอสมุนไพรรักษากระดูก
๑๗	นายบุญมี	ภูศรี	บ้านคลองผักขม หมู่ที่ ๘	หมอเป่ากระดูก
๑๘	นายบุญเรือง	อินทร์จันดา	บ้านคลองผักขม หมู่ที่ ๘	หมอทำขวัญ, หมอสู่วิทยา
๑๙	นายสมศรี	เลิศโกศล	บ้านคลองผักขม หมู่ที่ ๘	หมอทำขวัญ
๒๐	นางบัวลา	อู่แก้ว	บ้านคลองผักขม หมู่ที่ ๘	หมอดำยา
๒๑	นายภู	จันแจกหล้า	บ้านคลองผักขม หมู่ที่ ๘	หมอทำขวัญ
๒๒	นายไต้ะ	แน่นอน	บ้านคลองปลาโด หมู่ที่ ๙	หมอน้ำมัน, หมอรักษากระดูก
๒๓	นายคัน	พันธโนราช	บ้านคลองปลาโด หมู่ที่ ๙	หมอน้ำมัน, หมอรักษากระดูก
๒๔	นายอบ	งามแก้ว	บ้านคลองปลาโด หมู่ที่ ๙	หมอทำขวัญ
๒๕	นายประเสริฐ	ชูจิตร	บ้านคลองปลาโด หมู่ที่ ๙	หมอเป่ารักษาโรค
๒๖	นายไต้ะ	แน่นอน	บ้านคลองปลาโด หมู่ที่ ๙	หมอรักษากระดูก

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล		ที่อยู่	ปราชญ์ / ความสามารถด้าน
๒๗	นายสุธี	ไชยเจริญ	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอน้ำมัน, รักษาโรคกระดูก
๒๘	นายคง	พรมงาม	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.	หมอน้ำมัน, รักษาโรคกระดูก

			เมือง จ.สระแก้ว	
๒๙	นางคำพันธ์	จันทร์แดง	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอไล้ผี, หมอทรง
๓๐	นายบุญมี	ศรีประหลาด	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอสู่วัณ, หมอเรียกขวัญ
๓๑	นายสมจิตร	บุญช่วย	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอสมุนไพรร
๓๒	นางคอง	ตระกูลทา	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอตำแย
๓๓	นายเขียน	สีดา	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	พิธีกรรม
๓๔	นายคำพอง	มั่งประสิทธิ์	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอสมุนไพรร
๓๕	นายแสงจันทร์	สุวรรณ	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอสมุนไพรร
๓๖	นายสุข	อาทร	บ้านกิโลสาม หมู่ที่ ๑๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอเข้าทรง, พิธีกรรม
๓๗	นายเจริญ	เปียพา	บ้านน้ำล้อม หมู่ที่ ๑๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	หมอรักษาคนถูกงูกัด

ทะเบียนประวัติด้านส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม
(ด้านศิลปะ)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ปราชญ์ / ความสามารถด้าน
๑	นายเพ็ญ กลิ่นตะคุ	บ้านหอย หมู่ที่ ๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	จักสาน ตะกร้า, กระติบข้าว ฯลฯ

๒	นางสมพิศ	กุลสุ	บ้านหอย หมู่ที่ ๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	งานใบตอง,แกะสลักผัก ผลไม้
๓	นาย	เอกจิตร	บ้านหอย หมู่ที่ ๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	จักสานตะกร้า, ไร่แพน
๔	นางบุญ	เรืองยงค์	บ้านทุ่งแฝก หมู่ที่ ๓ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	ทำไม้กวาด,ทำบายศรีสู่ขวัญ
๕	นางอุตม	เจริญดง	บ้านหนองเตียน หมู่ที่ ๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	ทำไม้กวาด
๖	นางกองแพง	ผลาหาญ	บ้านหนองเตียน หมู่ที่ ๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	ทำไม้กวาด
๗	นายบุญตา	บุญเจริญ	บ้านคลองผักขม หมู่ที่ ๘ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	สานแข่งปลาทุ
๘	นางบุญธรรม	แน่นอน	บ้านคลองปลาโต หมู่ที่ ๙ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	สานหญ้าแฝก
๙	นายสัมพันธ์	ศรีโนนทอง	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	สานช้อน,สานชুম
๑๐	นางเลี้ยง	ศรีโนนทอง	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	ทอผ้า,ตำเสื้อก
๑๑	นางประไพ	หาญเวช	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	ทอผ้า,ตำเสื้อก
๑๒	นางคำมี	กอมมี	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	การละเล่นลิขลม
๑๓	นายสิงห์	ราศรี	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	การละเล่นลิขลม
๑๒	นายจันทร	ปะนามะทั่ง	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	สานแข่งปลาทุ
๑๓	นางทองมี	บุญเสริม	บ้านน้อย หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	สายแข่งปลาทุ
๑๔	นางสะอิ่ง	ทันถากิจ	บ้านเนินไฮ หมู่ที่ ๑๓ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	ทำไม้กวาด
๑๕	นายเจริญ	เปียพา	บ้านน้ำล้อม หมู่ที่ ๑๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	สานลอบ ไช ฆ้อง
๑๖	กลุ่มสตรีแม่บ้านหนองเตียน		บ้านหนองเตียน หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าแยก จังหวัดสระแก้ว	ทำน้ำยาล้างจาน , น้ำยาล้างผ้า
๑๗	กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านคลองน้ำเขียว		บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ ๗ ตำบลท่าแยก จังหวัดสระแก้ว	ปลาร้า ,หมอนคลิป,

ทะเบียนประวัติด้านด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน
(แหล่งข้อมูลข่าวสาร อินเทอร์เน็ตตำบล)

ลำดับที่	แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๒	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๒	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๓	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๓	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

๔	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๔	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๕	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๕	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๖	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๖	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๗	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๘	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๘	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๙	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๙	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑๐	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๑๐	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑๑	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๑๑	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑๒	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๑๒	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑๓	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๑๓	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑๔	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๑๔	ศาลากลางบ้านหมู่ที่ ๑๕	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
๑๕	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลท่าแยก หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเตียน ต.ท่าแยก	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	ค้นข้อมูล / และเป็นสถานที่เรียน ของนักศึกษา กศน.
๑๖	ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอินเทอร์เน็ต ตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยกท่าแยก	ค้นข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย / ทันเหตุการณ์
๑๗	ฐานเตรียมความพร้อมห้องเรียน โภธิวิชชาลัย (ม.เกษตรศาสตร์)	บ้านคลองน้ำเขียว หมู่ ๗ บ้านปางสีดา หมู่ที่ ๑๕	เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับ นิสิตนักศึกษา ประชาชนและบุคคลทั่วไป
๑๘	ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าแยก	เป็นแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพ ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ

ทะเบียนประวัติด้านด้านพิพิธภัณฑ์ชุมชน

(แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม วัตถุสิ่งของ การดำรงชีพ การทำมาหากิน เครื่องมือ เครื่องใช้)

ลำดับที่	แหล่งพิพิธภัณฑ์ชุมชน	สถานที่	หมายเหตุ
๑	โบราณวัตถุ องค์พระพิฆเนศวร	หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเตียน ต.ท่าแยก อ.เมือง จ. สระแก้ว	สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพนับถือ
๒	บ้านคลองน้ำเขียว	หมู่ที่ ๗ บ้านคลองน้ำเขียว ต.ท่าแยก อ.เมือง จ. สระแก้ว	จำหน่ายของที่ระลึก
๓	บ้านท่ากะบาก	หมู่ที่ ๑๐ บ้านท่ากะบาก ต.ท่าแยก อ.เมือง จ. สระแก้ว	การดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจ พอ เพียง

หมายเหตุ ประชาชนใน หมู่บ้านบ้านคลองน้ำเขียว บ้านปางสีดา บ้านนิโลสาม เป็นต้น ชุมชนพบวัตถุโบราณต่างมากมาย เมื่อมีการขุดพบแล้วชาวบ้านนำกลับไปไว้ที่บ้านของตนเอง ไม่มีการรวบรวมไว้ ณ ที่ใดที่หนึ่ง

ทะเบียนประวัติด้านด้านลานวัฒนธรรม

(กิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปะ กีฬา และการละเล่นของท้องถิ่น)

ลำดับที่	กิจกรรม	สถานที่	หมายเหตุ
----------	---------	---------	----------

๑	แห่งประเทศไทย	บ้านหอย หมู่ที่ ๒ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	งานประเพณีวันออกพรรษา จัดเป็นประจำทุกปี
๒	แห่งประเทศไทย และรดน้ำผู้สูงอายุ	บ้านหนองเตียน หมู่ที่ ๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ. สระแก้ว	จัดงานในวันที่ ๑๔ เมษายน ของ ทุกปี
๓	การแข่งขันกีฬาเยาวชน ในตำบลท่าแยก	ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแยก หมู่ที่ ๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	จัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายใน เดือน มีนาคม ของทุกปี
๔	งานแห่บุญผะเหวดสังคร	บ้านท่ากะบาก หมู่ที่ ๑๐ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ. สระแก้ว	จัดเป็นประจำทุกปี
๕	งานประเพณีลอยกระทง	บริเวณสระน้ำ ช้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ท่าแยก หมู่ที่ ๔ ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	เป็นงานประเพณีที่ อบต.ได้ จัดเป็นประจำทุกๆปีพร้อม การละเล่นและมีมหรสพสมโภช ตลอดคืน

**ทะเบียนประวัติด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต
(คุณธรรมและจริยธรรม)**

ลำดับที่	กิจกรรม	สถานที่	หมายเหตุ
๑	บวชนเณรภาคฤดูร้อน	หมู่ที่ ๒ บ้านหอย ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	เด็ก เยาวชนในตำบลท่าแยก
๒	อบรมจริยธรรม	หมู่ที่ ๒ บ้านหอย ต.ท่าแยก อ.เมือง จ.สระแก้ว	นักเรียนในโรงเรียน ตำบลท่าแยก จำนวน ๑๐๐ ราย